

Leto XXI. Stev. 156

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK

IVAN SINKOVEC

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

List izhaja vsak dan razen
petka. # Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 # MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

NEHRU IN TITO NA POTI PO NAŠEM JADRANU

Nadaljnji državniški razgovori

Split, 4. julija. Predsednik indijske vlade Nehru in pred-
sednik Tito sta prispela danes dopoldne okrog 10.30 z jahto
«Jadranka» iz Dubrovnika v Split. Z njima so prispeli Ne-
hrujeva hčerka Indira Gandhi, predsednikova soproga Jo-
vanka Broz in člani spremstva. V Splitu je prispel tudi pod-
predsednik Zveznega izvršnega sveta Hrvatske Ivan Krajačić,
ki bo spremljal visoke goste na potovanju po Hrvatski.

V Splitu je bil ogled Dioklecijanove palače in ladjedel-
nice »Split«. Zvečer so se visoki gostje s posebnim vlakom
odpeljali v Zagreb, kjer bo jutri velika vojaška parada. Med
vožnjo iz Dubrovnika do Splita so se na »Jadranci« nade-
ljevali politični razgovori Tito-Nehru.

Razen predsednika indijske vlade Nehruja in njegove hčerke Indire Gandhi so potovali z jahto po srednjem Jadranu glavni tajnik indijskega zunanjega minist-
stva N. R. Pilaj, njegov namestnik A. Husain, indijski veleposlanik v Beogradu in drugi indijski predstavniki, dalje tajnik Zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković, državni tajnik za notranje zadeve Svetislav Stefanović, podpredsednik Izvršnega sveta Hrvatske Ivan Krajačić, jugoslovanski veleposlanik v Indiji Bogdan Crnobrnja, glavni tajnik predsednika republike Jože Vilfan, državni svetnik v tajništvu

za zunanje zadeve Jovo Kapičić, generalmajorji Željko Šumonja in Barjaktarević in drugi.

Davi si je ministrijski pred-
sednik Nehru ogledal zanimivosti Dubrovnika. Velika množica Du-
brovničanov je visokega gosta pristrčno pozdravila. Nehru in njegova hči sta najprej obiskala Državni muzej. Na trgu pred njim zbrana množica je vzklikala Nehruju in ga privabila na teraso. Nehru in njegova hči sta od-
zdravljala na dušeno vzklikajo-
čim Dubrovničanom. Njegova hči, ki zmeraj nosi s seboj majhen filmski aparat, je s terase snema-
la manifestante. Nehru je bil da-

nes zelo dobre volje. Zelo se je zanimal za zgodovinske zna-
mitosti Dubrovnika. Nekatere si je dolgo ogledoval ter prosil za dodatna pojasnila in informacije.

Tudi med sprehomom po me-
stu se je zelo zanimal za razne zanimivosti. Njegovo pozornost so med drugim zbudile ozke dubrov-
niške ulice.

Med Dubrovčani
in njihovimi znamenitostmi

V državnem arhivu Dubrov-
nika so mu pokazali primerek prvega prevoda indijske drame »Sakuntala«, Kalidasovega dela. Drama je bila natiskana v našem jeziku leta 1879. Pozornost Nehruja in njegove hčerke je vzbudila tudi knjiga »Melek« Jase Dubrovničana o Indiji v letih 1480 do 1528. Visoki gost se je zelo zanimal za stare dokumente dubrovniške republike.

Potem so si visoki gostje ogle-
dali Knežji dvorec, Pomorski mu-
zej in katedralo. Med ogledom Knežjega dvorca so Nehruju in njegovi hčerki izročili darila prebivalcev Dubrovnika: več drago-
cenih lesorezov, album s slikami Dubrovnika, maketo stare du-
brovniške ladje, več konaveljskih vezenin in drugih dragocenih daril. Nehru in njegova hči sta se toplo zahvalila za darila in se vpisala v knjigo obiskovalcev. Na trgu pred Knežjim dvorcem je skupina deklic in dečkov zaple-
sala kolo. Nehru se je zelo zani-
mal zanje, njegova hči pa je mlade plesalce snemala s filmskim aparatom.

Pionir-govornik

Pred izhodom iz starega mesta je čakala skupina pionirjev, da bo izročila Nehruju in njegovi hčerki sнопke cvetja. Neki deček se je obrnil na Indiro Gandhi s pravim govorom: »Mi, pionirji Dubrovnika«, je rekel med dru-
gim »toplo pozdravljamo Vašega očeta in Vas in upamo, da se bo-
ste počutili dobro pri nas. Prosim Vas, da sporočite naše pozdrave vsem pionirjem Indije.« Indira Gandhi in njen oče sta pazljivo poslušala dečka, ki je govoril samozavestno in brez zadrege.

Nehrujevo pozornost je vzbudila tudi folklorna skupina, ki je na trgu plesala kolo. Nehru je

Titove čestitke
ob venezuelskem
prazniku

Beograd, 4. jul. (Tanjug). Pred-
sednik republike Tito je poslal predsedniku republike Venezuele Marcosu Perez Himenezu brzo-
javko, v kateri mu čestita k državnemu prazniku Venezuele.

J. Smole

Predsednik indijske vlade Džavaharlal Nehru
prispe danes ob 15.30 v Ljubljano

Enotnost v borbi indijskega in jugoslovanskega ljud-
stva za trajen mir v svetu, za neodvisnost in enako-
pravnost vseh narodov, za sodelovanje med državami na osnovi aktivne koeksistence pa tudi podoben boj v preteklosti za neodvisnost in svobodo obeh ljudstev, je združil Indijo in Jugoslavijo v medsebojne iskrene pri-
jateljske odnose.

Ti odnosi so se pristrčno manifestirali in krepili ob obisku maršala Tita v prijateljski Indiji. Medsebojne vezi dragocenega prijateljstva, razumevanja in globokega spoštovanja mogočno rastejo ob obisku velikega indijskega državnika v naši domovini. Jugoslovansko ljudstvo pozdravlja prihod dragega gosta s pristrčnim veseljem in občutki globoke simpatije.

LJUBLJANČANI!

Visokega gosta bo Slovenija lahko neposredno pozdravila samo v našem glavnem mestu.

Pohitimo na ulice, obsujmo s cvetjem velikega človeka, manifestirajmo prijateljstvo Indije in Jugoslavije, kajti s tem manifestiramo za mir, za napredek človeštva, za enakopravne prijateljske odnose med narodi.

Indijski premier se bo s svojim spremstvom pripeljal v Ljubljano danes popoldne ob 15.30. Izpred kolodvora bo odšel po Masarykovi, Titovi, Cankarjevi, Prešernovi in Tržaški cesti proti Postojni.

Okrajni odbor
Socialistične zveze delovnega ljudstva
Ljubljana

Tretji sestanek

Na jahti »Jadranka« so se več-
raj med vožnjo od Dubrovnika do Splita nadaljevali politični raz-
govori Tito-Nehru. Razen najpo-
nejših mednarodnih oprašanj ter poti in načinov za izboljšanje me-
dnarodnega položaja so se razgo-
vori nanašali tudi na oblike na-
daljnje razširitve in poglobitve jugoslovansko-indijskega sode-
lovanja. Se več bodo o tem govo-
rili med nadaljnjo vožnjo, zlasti pa na Brionih, ko bodo ves dan pospetili razgovorom.

Razgovori na jahti »Jadranka« so se nadaljevali v pristrčnem vzdušju, kakor v Beogradu v pe-
tel in sobota. Dosedanja izme-
njava mnenj je potrdila veliko sorodnost gledišč obeh dežel v presoji nanih momentov o me-
dnarodnih odnosih, nastalih po obja-
vi jugoslovansko-indijske deklaracije v Delhiju. Oba državnika gle-
data z zaupanjem na nadaljnji razvoj mednarodnih stikov in sta trdno odločena nadaljevati tisto politiko, ki je že rodila bogate sadove v svetovnem obsegu.

Dosedanji razgovori Tito-Nehru so že položili temelj za formu-
lacio novega skupnega indijsko-jugoslovanskega dokumenta, o katerem bodo pojasnjena gledišča tako o mednarodnem položaju, kakor tudi o jugoslovansko-indijskih stikih. Ta dokument so že začeli sestavljati, objavljen pa bo v sredo ali četrtek.

Razvoj jugoslovansko-indijskih stikov, njegova visoka raven, ki je prišla tako jasno do izraza med obiskom predsednika Tita v Indiji pred šestimi meseci in tako močno med sedanjim bivanjem ministrskega predsednika Nehruja v naši državi, ima svoj širši pomen, ki daleč presega same okoli-
rske odnose med obema prijateljskima deželama.

Ta pomen ni izčrpan samo s tem, da so se med evropsko in azijsko deželo okrepile zelo tesne prijateljske vezi. Sedanje srečanje Tito-Nehru ni samo odsevo kakovostno novega odnosa evropske dežele do azijske in velike azijske dežele do evropske, marveč je tudi odsevo kakovostno novega činitelja v mednarodnih odnosih na splošno. Ta činitelj naj prispeva k pospešitvi in poglobitvi tistega družbenega procesa, ki naj rodi kakovostno nove odnose med Evropo in Azijo kot celinama, kakor tudi na splošno kakovostno nov odnos med osem deželami, velikimi in malimi, ne glede na njihovo notranjo ureditev.

Kakor je poudaril predsednik Tito v svojem govoru v indijem parlamentu pred šestimi meseci, »Imamo zdaj štiri osnovne elemente v koreninah obeh tegob, ki povzročajo toliko strahu in bo-
jazni človeštva in ki so videti zdaj

VREMENSKA NAPOVED
ZA 5. JULIJ

Sprva sončno, pozneje od zahoda povečana oblačnost z nevihtami, popoldne ali zvečer. Temperatura brez bistvenih sprememb.

Džavaharlal Nehru in njegova hči Indira Gandhi

ZASEDANJE ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE

RAZPRAVLJANJE O GIBANJU
NAŠEGA GOSPODARSTVA

V obravnavi je sodelovalo nad 20 ljudskih poslancev — Poročila skupnih komisij so podali Milentije Popović, Zoran Polić, Slavko Komar in Ljupčo Arsov

Beograd, 4. jul. (Tanjug). Danes opoldne je bila kon-
čana razprava o poročilu Zveznega izvršnega sveta o gibanju našega gospodarstva v prvih petih mesecih letošnjega leta. V obravnavi je sodelovalo nad 20 govornikov. Skupščina je izvolila anketno komisijo, ki bo proučila stanje na kmetijskih posestvih ter oprašanje finansiranja melioracij.

Poslanec iz Skoplja Mladen Sazdevski je predlagal, naj bi Zvezni izvršni svet izdal pred-
pise, ki bi omogočili, da bi v za-
četku gospodarskega leta izkori-
stili sredstva zveznega sklada za pospeševanje kmetijstva v znesku dveh milijard. Govoril je tudi o izkoriščanju investicijskih kreditov za kmetijstvo in poudaril, da bi moral Zvezni izvršni svet stori-
ti potrebne ukrepe, da bi kmetijske organizacije čimprej prišle do kreditov, kajti minilo je že 6 mesecev, pa ti krediti še zdaj niso odobreni.

Ko je govoril o kmetijskih posestvih, je Mladen Sazdevski iz-
razil mnenje, da se bo na njih pojavil problem, dokler kmetijski delavci ne bodo nagrajeni po doseženi proizvodnji, ne pa po storilnosti. Poslanec Sazdevski je opozoril na to, da so storili nekaj v tej smeri samo v eni upravi kmetijskega posvetva Belje, in tam se je proizvodnja povečala, čeprav se je število delavcev zmanjšalo od 200 na 60.

NEKATERA VPRAŠANJA
LESNE INDUSTRIJE

Izvoz lesa in nekatera vpraša-
nje lesne industrije so bila pred-
met govora ljudskega poslanca iz Sremske Mitrovice Nikole Ra-
dina. Ker se bo moral po njego-
vem mnenju v prihodnjih letih izvoz gradbenega lesa zmanjšati, bi morali določiti več sredstev za rekonstrukcijo v lesni industriji, da bi zagotovili proizvodnjo, ki bi lahko uspešno zamenjala gradbeni les v našem izvozu. Po-
slanec Radin se je dotaknil tudi nekaterih tekočih zadev lesne in-
dustrije. Po njegovem mnenju je 20 % davek na lesninske plošče previsok in zato jih doma ne po-
rabimo dovolj. Ko je govoril o reviziji izvoznih koeficientov na lesno industrijo, je rekel, da so upravičeni, ker doseže ta panoga gospodarstva v izvozu velike do-
hodke. Radin pa je načel vpraša-
nje, ali smo izbrali pravi mo-
ment za revizijo glede na potre-

bo po povečanju izvoza. Morda se ne bi smeli do konca leta do-
takniti izvoznih koeficientov vsaj tistih predmetov, ki zade-
vajo na domačem trgu na hudo konkurenco. Poslanec Radin se je dotaknil tudi vprašanja preskrbe železnice z gradbenim lesom in poudaril, da so sedanji položaj delo zakrivilo tudi železnice. Po nje-
govem mnenju so železnice še zmeraj pod visokim pritiskom iz-
slov, ko so bile v času distribucije glede preskrbe s posameznimi predmeti privilegirane. Želez-
nice bi morale imeti sposobnejšo in bolj iznajdljivo komercialno službo.

Poslanec kruševaškega okraja Dragotin Milanović je opozoril na to, da se začel je nekateri

naša velika industrijska podjetja, poklicana, da izdelujejo moderno industrijsko opremo, ukvarjati z izdelavo nekaterih drugih izdel-
kov, ki ne sodijo v okvir proiz-
vodnje, za katero so bila usta-
novljena. Tako je očital tovarni »Ivo Lola Ribar«, da je začela iz-
delovati motokile, namesto da bi z vso mogočo izdelovala visoko produktivne stroje in moderno opremo, nujno potrebno naši in-
dustriji, da bi povečala storilnost.

O CENI MASTI

Ljudski poslanec volilnega okraja Zagreb-okraj Norbert Veb-
ber je zahteval, naj Zvezni iz-
vršni svet čimprej uredi vpraša-
nje cene masti, in poudaril, da sedanji regres v znesku 23 din ne krije dejanskih stroškov za mast. Sprito takšnega položaja pod-
jetja nečesto proizvajati masti, marveč se usmerjajo na druga živila, s katerimi poslujejo brez izgube.

Potreba po mehanizaciji

Poslanec volilnega okraja Ne-
gotin Drago Čeh je govoril o sto-
rilstvi in poudaril v tej zvezi potrebo po mehanizaciji. Pod-
jetja zdaj nerada kupujejo novo mehanizacijo, je rekel Čeh, in si-
cer zato, ker so plače izdelave v sestavi stroškov naše proizvodnje nestvarno nizke. Razen tega je nestvarno obremenjena z mnogi-
mi dajatvami in faktorji. Posle-
dica tega je, da je njena uporaba v našem gospodarstvu zelo otež-
kočena. In tako se dogaja, da je ročno delo mnogo cenejše od dela z mehanizacijo. Poslanec Čeh je predlagal, naj bi to vprašanje proučili in omogočili, da bi pod-
jetja lažje dobila mehanizacijo, da bi povečala svojo storilnost in zmanjšala proizvodne stroške.

V nadaljevanju svojega go-
vora se je Drago Čeh dotaknil pomanjkanja bakra v našem go-
spodarstvu in potrebe po novih bakrenih rudnikih, da bi nova podjetja naše industrije preskr-
beli s to potrebno surovino. Ra-
zen tega meni, da bi bilo treba v družbenem planu za prihodnje leto proučiti tudi vprašanje upo-
rabe žvepljenih plinov, ki nastaja-
jo pri toplotenju bakrene rude, ker bi dobili iz njih večje ko-
ličine žveplene kisline po ceni, ki bi bila najnižja na svetu.

ZELEZNICE BODO MORALE
UREDITI VEČ VPRAŠANJ

O nekaterih vprašanjih želez-
niškega prometa, o katerih so mnogo govorili, na tem zasedanju Skupščine, je govoril tudi ljudski poslanec iz Gospiča Rade Vučko-
vić. Najprej se je dotaknil uspe-
hov v železniškem prometu, po-
tem pa je naštel več vprašanj, ki bi jih morale železnice urediti: da bi izpolnile svoje naloge. Gre predvsem za popravila vagonov in v tej zvezi za preskrbo za popravilo potrebne gradiva. Vučković je poudaril, da sedanji splošni jugoslovanski standard gradbenega lesa ne ustreza potre-
bam železnice in da zaradi upo-
rabe debelejšega lesa mečemo precej približno polovico kupljene-
ga lesa. Razen tega je treba čim-
prej urediti vprašanje bandž in

(Nadaljevanje na 2. strani)

Z ZASEDANJA ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

IZ POROČIL SKUPNIH KOMISIJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

poskrbeti, da jih bodo izdelovala domača podjetja. Poslanec Vučković je med drugim omenil, da podjetje »Djuro Djaković«, s katerim so železnice že leta 1952 sklenile pogodbo za dobavo 30 lokomotiv, ni dobavilo železnicam še nobene.

BESEDE TOVARISA SVETOZARA VUKMANOVICA

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović, ki je tudi danes sodeloval v razpravi o nekaterih vprašanih železnici, je še enkrat ponovil, da nekateri sedanji instrumenti neugodno vplivajo na razvoj železniškega prometa in da jih je treba torej spremeniti. Pri pomnil je, da imamo zdaj tudi pogodbe, da predvidimo za graditve novih železnic na rekonstrukcijo in vzdrževanje sedanjih in na izpopolnitev voznega parka. Kritiziral pa je težnjo po ugodnostih za katerokoli gospodarsko panogo, tudi za železnice, ker bi prineslo to v naš sistem elemente starega gospodarstva, ker bi se pojavil parazitizem in ker bi to vleklo naše gospodarstvo nazaj. Napačno je, če železnice menijo, da bi jim morala industrija spriti njihovega izrednega položaja pomagati, tudi kadar nimajo prav.

V nasprotju z ljudskim poslancem Dragutinom Milovanovićem Svetozar Vukmanović meni, da je koristno, da se nekatera podjetja zanimajo za izdelovanje mototokov. To dokazuje, da mototokov ni na trgu in da so podjetja začutila, da bi lahko pri tem zaslužila. Ne smemo torej prepovedati izdelovanje mototokov, pač pa lahko podjetjem priporočimo, naj dobro pazijo na trg, na konkurenco, ki bo ostra, da ne bodo imela zgrebe. Sprito konkurence bomo vsekar dobili boljši in cenejši mototok, kakor če bi njegovo izdelavo prepustili samo eni tovarni, kakor smo storili prej.

ZAKAJ MALI KMETJE OPUSCAJO OBDELOVANJE ZEMLJE

Ljudski poslanec Črne gore Nikola Kovčević je opozoril na to, da v krajih z nerazvitim kmetijstvom mali kmetje, ki so hkrati zaposleni v gospodarstvu oziroma njihove družine opuscajo obdelovanje zemlje, ker se boje, da ne bi izgubili otroških, invalidskih ali drugih doklad. Poslanec Kovčević je poudaril, da je koristno, da vsaka družina pridele na svojem posestvu kolikor potrebuje, in da bi morali torej proučiti vprašanje, ali je smotno v primerih, ko se proizvodnja poveča za nekaj stotakov, da je ogrožena otroška ali katerakoli druga doklada.

FINANSIRANJA IZ CENTRALNIH SREDSTEV NAJ BI SE OGNILI

Poslanec za tolmarski okraj Jaka Avšič se je dotaknil vprašanje razprave nekaterih poslancev in poudaril, da bi se morali ogniti finansiranju iz centralnih, zlasti proračunskih sredstev, čeprav gre za melioracijska dela. Rekel je, da zahteva sistem samopravljanja decentralizacijo sredstev, to se pravi, da bi morali

Iz poročila komisije za predpise o razdelitvi družbenega dohodka

Predsednik komisije za predpise o razdelitvi družbenega dohodka Milentije Popović je seznanil ljudske poslance s tem, katera vprašanja mora proučiti ta komisija.

Ena podkomisija proučuje vprašanje družbenih skladov, posebno še skladov gospodarskih organizacij. Kar zadeva sklade gospodarskih organizacij, je naloga komisije proučiti njihovo naravo in vlogo v našem gospodarskem mehanizmu, dalje odnos občine in okraja, kakor tudi celotne skupnosti do teh skladov. Prav tako je treba proučiti, kateri izmed teh skladov so lahko spričo svoje narave trajnejši, katere pa je treba spet spreminjati vsako leto ob sprejemu družbenega plana.

Ta komisija mora tudi proučiti, koliko je moč sklade v sedanjem sistemu komercializirati, se pravi, omogočiti njihovo izpopolnitev tam, kjer je čutiti pomanj-

rali finansirati iz središča samo najpotrebnejša sredstva. Poslanec Avšič je predlagal, naj bi v prihodnje ob takšnih poročilih, kakor je poročilo Zveznega izvršnega sveta, prikazali tudi storilnost in kakovost nekaterih naših večjih podjetij in upravičenost investiranja v takšna podjetja.

PRESKRBA S PREMOGOM

Ljudski poslanec Mitrović je opozoril na potrebo po enakomerni preskrbi s premogom skozi vse leto, da bi se tako ognili neugodnim posledicam, ki jih ima prevelik pritisk na storilnost v premogovnikih v zimskih mesecih. Ni prav, da mnoga podjetja čakajo, kdaj bodo dobila premog po upravni poti. To prakso bi morali opustiti. Poslanec Mitrović je rekel, da prevelik pritisk na storilnost v zimskih mesecih iz črpa premogovnike in preveč utruja ljudi, skratka, ne ustreza normalnemu razvoju rudarstva.

ZAKLJUČNE IZJAVE DOBRIVOJA RADOŠAVLJEVICA

Na koncu razprave je član Zveznega izvršnega sveta Dobrivoje Radošavljević izjavil, da bo ZIS posebej proučil ukrepe, ki so jih predlagali ljudski poslanci v razpravi. Poudaril je, da so med načrtimi vprašanji tudi takšna, ki niso samo povezana s tekočim gibanjem gospodarstva, marveč ki tudi posegajo v sam gospodarski sistem in v perspektivne plane. Ko je govoril o razpravi, je navajal tudi nekatere podatke Narodne banke, iz katerih je videti, da lani nista poslovali z izgubo samo dve kmetijski posesti, kakršen vtis je lahko dobil človek iz govorov posameznih govornikov med razpravo. Od 952 kmetijskih posestev, ki so predložila zaključne račune za lansko leto, jih je 284 zaključilo leto z izgubo nad eno milijardo, vtem ko je 308 posestev zaključilo svoje poslovanje z dobičkom v znesku 753 milijonov. Ostale kmetijske organizacije so krile izdatke s svojimi dohodki.

Pri tem je Dobrivoje Radošavljević omenil, da odpade v Srbiji od celotne zgrebe 914 milijonov, ki jo je imelo 192 kmetijskih organizacij, samo na eno, Pančevački rit, 333 milijonov. Potem ko je navedel podatke, iz katerih je videti, da so se začela lani večja melioracijska dela, je Dobrivoje Radošavljević prebral osnutek odloka, s katerim bi bil Zvezni izvršni svet pooblaščen, da bi sprejel ukrepe, s katerimi bi bila zagotovljena izpolnitev temeljnega nalog iz zveznega družbenega plana, zlasti ohranitev v planu predvidenih bilanc in ureditev trga.

POROČILA SKUPNIH KOMISIJ

Na današnji skupni seji obeh domov Zvezne ljudske skupščine so bila podana poročila o delu štirih komisij, in sicer komisije za predpise o razdelitvi družbenega dohodka, komisije za predpise o kreditnem in bančnem sistemu, komisije za predpise o zadrugištvu in komisije za predpise o obrti. Poročila so podali ljudski poslanci Milentije Popović, Zoran Polić, Slavko Komar in Ljupčo Arsov.

Na današnji skupni seji obeh domov Zvezne ljudske skupščine so bila podana poročila o delu štirih komisij, in sicer komisije za predpise o razdelitvi družbenega dohodka, komisije za predpise o kreditnem in bančnem sistemu, komisije za predpise o zadrugištvu in komisije za predpise o obrti. Poročila so podali ljudski poslanci Milentije Popović, Zoran Polić, Slavko Komar in Ljupčo Arsov.

kanje sredstev. To je zlasti važno za komunalne sklade, kakor so zdravstveni, socialni, stanovanjski in drugi. Naloga druge podkomisije je, proučiti problem dohodka in razdelitve le-tega v celoti. Predvsem mora proučiti plačni sistem v gospodarstvu ter vlogo občine in okraja in družbene skupnosti v celoti pri formiranju plač, kakor tudi vpliv plačnega sistema na trg in cene. Ta podkomisija je razen tega proučevala vse gospodarske instrumente: problem cen, kakor tudi činitele, ki vplivajo na njihovo formiranje na trgu. Podkomisija mora hkrati proučiti cene kot instrument, s katerim se formira in vrši razdelitev narodnega dohodka. Podkomisija proučuje tudi odnos med cenami industrijskega blaga in cenami storitev, kakor tudi razmerje med cenami industrijskih proizvodov in kmetijskih pridelkov.

Tretja podkomisija je proučevala sistem planiranja. Njena naloga je proučiti ne samo ta sistem, temveč tudi metode in oblike planiranja narodnega dohodka in razdelitve le-tega, da bi tako dobili zanesljivejšo podlago za določanje ekonomskih instrumentov.

Četrta podkomisija je proučevala režim zunanje trgovine in finansiranja ter kreditiranja zunanjetrovinskih podjetij. Komisija za predpise o razdelitvi družbenega dohodka je ustanovila še eno podkomisijo, katere naloga

je proučiti, kako naj bi knjigovodstvo gospodarskih organizacij prilagodili novim razmeram v našem gospodarstvu, prav tako pa tudi proučiti bančno knjigovodstvo.

Milentije Popović je na koncu poudaril, da je stala komisija pri izdelavi vseh laboratorij na stališču, da morajo vse morebitne spremembe v sedanjem sistemu sloneti na naši triletni praksi.

Sedanji sistem kreditiranja ne ustreza našim gospodarskim potrebam

Poročilo o delu komisije za predpise o kreditnem in bančnem sistemu je podal ljudski poslanec Zoran Polić. Poudaril je, da je komisija predvsem obravnavala vprašanja, kakšno vlogo imajo krediti v našem gospodarskem sistemu in pri tem povzela sklep, da ima sedanji način kreditiranja velike pomanjkljivosti. Polić je poudaril, da je od januarja 1954 do aprila letos prišlo do precejšnje ekspanzije kreditov, kar je prišlo zlasti do izraza, odkar kreditne podeljujejo prek natečajev, pri čemer so obresti postale glavni urejevalec prejemanja kreditov. Komisija je v zvezi s tem ugotovila, da obrestna stopnja ne more biti odločilni činitelj za podelitev kreditov, ker se s takšnim načinom podeljevanje kreditov prepušča stihiji. V zvezi s tem je Polić poudaril, da so imela mnoga gospodarska podjetja, ki so bila na natečaju izločena, v proizvodnji velike težave.

Polić je rekel, da je administracija bank reševala vprašanje kreditov in natečajev precej formalistično. Kredite so namreč določevali tako, da niso zadovoljili gospodarskih potreb, posledica česar je bila, da so obratna sredstva uporabljali za investicije.

Skratka, pravi Polić, komisija je presodila, da sedanji sistem

kreditiranja ne ustreza našim gospodarskim potrebam in da ga je treba spremeniti v tem smislu, da bo kredit dobil določeno ekonomsko funkcijo.

Pri obravnavanju vprašanja, kakšen bi moral biti novi kreditni sistem in kakšne bančne organizacije, je komisija sprejela sklep, da bi bilo treba gospodarskim organizacijam določiti sklad obratnih sredstev kot družbeni sklad, katerega bi podjetja upravljala enako kakor zdaj upravljajo osnovna sredstva. Komisija sodi, da bi s tem omejili kratkoročne kredite na dejansko kratkoročne potrebe.

Zoran Polić je na koncu poudaril, da komisija sodi, da bi bilo treba bančni sistem že zdaj reorganizirati. Poudaril je tudi, da je praksa pokazala, da se je moč lotiti ustanovitve nekaterih novih bank, ki bi lahko uspešneje uredile vprašanje odnosov med gospodarsko organizacijo in banko. Pri tem gre predvsem za ustanovitev komunalnih bank, združenih in mestnih hranilnic, katere je treba po mnenju komisije ustanoviti v večjem številu, da bi prevzele posle, ki jih je opravljal izključno Narodna banka. Te banke bi namreč opravljale kreditiranje manjših gospodarskih organizacij, vodile bi njihov žiro račun, dajale kredite potrošnikom itd.

Zanimanje kmetov za delo zadrug se je močno povečalo

Predsednik komisije Slavko Komar je pred Skupščino izjavil, da komisija za predpise o zadrugištvu še ni zaključila dela. Zda obravnava probleme kmetijskega zadrugištva, zlasti še konkretne predloge za ureditev posameznih problemov.

Poudaril je, da je komisija, proučujoč stanje kmetijskega zadrugištva, presodila, da se je v zadnjem času zanimanje kmetov za delo zadrug močno povečalo in da imajo le-ti zadrugo za svojo organizacijo. To je prispevalo k ureditvi kmetijskega zadrugištva, sprito česar je le-to začelo uveljavljati zelo pomembne ukrepe na področju izboljšanja kmetijstva.

V zvezi s tem je Slavko Komar rekel, da zadruge zdaj nabavljajo za svoje člane kakovitostno seme, umetna gnojila, sredstva za zaščito rastlin in živine, razno živino, urejajo plantažne sadovnjake in vinograde tako na svojih gospodarstvih kakor na gospodarskih združenih kmetijskih proizvajalcev. Zadruge pomagajo svojim članom pri strojni obdelavi zemlje in se močneje usmerjajo na odkup pridelkov.

Slavko Komar je poudaril, da se je okrepila gmočna podlaga za delo zadrug, zlasti še potem, ko so dobile zemljo iz zemljiškega sklada, na kateri zadruge pridelejo seme za svoje članstvo in ustanavljajo oplojevalne postaje. Komar je zatem poudaril, da je uredba o kmetijskih zadrugah omogočila nove oblike združnega združevanja. Razen splošnih zadrug je malone v vseh republikah prišlo do ustanovitve specializiranih zadrug za posamezne kmetijske panoge. Kar zadeva kmečke delovne zadruge, so le-te po opravljeni reorganizaciji v glavnem uredile premoženjske in delovne odnose; tiste, ki so ostale, so zdaj, zlasti v Vojvodini, zelo močne gospodarske organizacije, ki so velikega pomena za

razvoj kmetijstva na svojem področju.

V prostorih Zvezne skupščine je bil včeraj popoldne sestanek Kluba poslancev. Predsednik Kluba Raja Nedeljković je najprej obvestil poslance o izpolnjevanju nalog, ki so si jih zastavili na prejšnjem sestanku.

Vlada Zečević in Vladimir Simić sta poročala o obisku naših parlamentarnih delegacij v Libanonu in Siriji.

Na sestanku Kluba so obravnavali tudi sestavo delegacij naše skupščine, ki bosta avgusta in septembra obiskali ZSSR in Zahodno Nemčijo.

Upokojeno vojaško osebje bo močno pomagalo podjetjem in ustanovam, v katerih se bo zaposlilo

Pismo predsednika Zveze borcev NOB Aleksandra Rankovića organizacijam borcev

Predsednik Zveze borcev NOB Aleksander Ranković je poslal vsem organizacijam Zveze borcev, Združenja rezervnih oficirjev Jugoslavije in Zveze vojaških vojnih invalidov pismo, v katerem priporoča vodstvom in članstvu teh organizacij, naj posvetijo vso pozornost sprejemu upokojenih častnikov, podčastnikov in vojakov iz službene Jugoslovanske ljudske armade. V pismu je rečeno:

»Letos in v prihodnjih letih bo upokojeno določeno število častnikov, podčastnikov in vojaških uslužbencev, kar je posledica normalnega razvoja Jugoslovanske ljudske armade v sedanjih razmerah. Značna večina upokojenih tovarišev je borcev narodnoosvobodilne vojne. V povojnih letih so aktivno sodelovali v izgradnji naše Armade in tudi v prihodnje bodo dragocen kader, na katerega bodo Armada in naši narodi vedno računali. Večina njih, če jim to starost in zdravstveno stanje dovoljuje, bo seveda sprito njihovih kvalifikacij, pridobljenih v JLA, prešla v aktivno civilno službo in še intenzivneje se bodo vključili v družbeno in politično življenje.

Ti tovariši so preizkušeni borci, ki bodo vedno močan moralno-politični činitelj v nadaljnjem boju za izgradnjo socializma. Njihov prehod v civilno službo bo velika pomoč vsem družbenim in gospodarskim organizacijam ter ustanovam, v katerih bodo delali. Naša naloga je, da tem tovarišem olajšamo prehod iz JLA v aktivno življenje v civilu in jim pomagamo pri njihovi zaposlitvi v javnih službah in gospodarskih organizacijah. Tistim tovarišem pa, ki se sprito starosti ali zdravstvenega stanja ne bodo mogli zaposliti, pa moramo vsestransko pomagati pri reševanju njihovih osebnih vprašanj, izvirajočih iz novega položaja ter uporabiti njihove povečane možnosti za intenzivno družbeno politično delo. Da bi vprašanje položaja upokojene vojaške osebe čim uspešneje reševali, je Zvezni izvršni svet izdal uredbu o ustanovitvi stalnih komisij za upokojeno vojaško osebje kot samostojnih ustanov v Zveznem in vseh republikah izvršnih svetih. Izvršnem svetu avtonomne pokrajine Vojvodine, Avtonomne oblasti Kosova in Metohije, kakor tudi pri vseh okrajnih (mestnih) ljudskih odborih.

Naloga teh komisij je mimo drugega skrbeti, da bo upokojeno vojaško osebje, ki je sprito starosti in zdravstvenega stanja sposobno za delo, zaposleno v javnih službah in gospodarskih organizacijah na takšnih delovnih mestih, kjer bo moglo dobiti pridobljene kvalifikacije

najkoristneje uporabiti in jih izpopolniti v skladu s potrebami civilne službe» (čl. 5 omenjene uredbe), kakor tudi, da obravnavajo druge probleme, nastale v zvezi s položajem teh ljudi v sistemu delovnih in uslužbenških odnosov.

Te komisije so pri vseh omenjenih organih bile že formirane in začele delati. V njih so člani izvršnih svetov, ljudski poslanci, ljudski odborniki, predstavniki političnih organizacij in armade ter višji državni uslužbenci. Zvezno in republiške komisije vodijo člani izvršnih svetov, okrajne in mestne pa predsedniki, podpredsedniki ljudskih odborov ali ljudski odborniki.

Okrajne in mestne komisije bodo dobile izrpe podatke o sleherni upokojeni vojaški osebi, ki se želi zaposliti in nastaniti na ozemlju okraja. Te komisije bodo neposredno reševale sleherni primer. Zveza borcev NOB, Združenje rezervnih oficirjev in Zveza vojaških vojnih invalidov so še posebno zainteresirani na uspešni ureditvi tega vprašanja, ker gre za borce, rezervne oficirje, čisto pa tudi za invalide iz narodnoosvobodilne vojne.

Naše organizacije so dolžne kar najbolj pomagati tako omenjenim komisijam, kakor tudi tem svojim tovarišem. Zato bodo odbori naših organizacij, vtem ko bodo spremljali reševanje teh vprašanj, dali potrebno pomoč slehernemu posamezniku, katerega bo potrebna, in sicer s svojimi predlogi in nasveti, kakor tudi s politično dejavnostjo pomagali komisijam v obravnavanju vprašanj iz njihove pristojnosti, prizadevali si bodo, da se bo sleherni upokojena vojaška oseba čimprej vključila v družbeno politično življenje in se borila proti morebitnemu nepravilnemu odnosu posameznikov, ki bi se utegnili poljavi nasproti njim.

Vse organizacije in odbori Zveze borcev NOB, Združenja rezervnih oficirjev Jugoslavije in Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije morajo vzpostaviti potrebno sodelovanje s komisijami, imeti to nalogo za eno izmed najvažnejših in se vsestransko zavzemati, da bi jo uspešno izpolnili.

Pred končno ureditvijo kvalifikacije za kadre v trgovini

V Zvezi trgovinskih zbornic so že pripravili pravilnik o kvalifikaciji delavcev in uslužbencev v trgovini

Nova uredba o trgovanju, ki jo je pred kratkim sprejel Zvezni izvršni svet, prinaša med drugim tudi važne določbe o strokovni izobrazbi kadra v trgovini. Ti novi predpisi dajejo možnost naglo ureditve vprašanja kvalifikacije trgovinskih uslužbencev, ki se vleče že vrsto let.

Z novimi določbami 22. člena uredbe se pooblastilo za izdajanje predpisov o strokovni izobrazbi kadrov v trgovini prenese od zveznega državnega sekretarja za narodno gospodarstvo na Zvezo trgovinskih zbornic Jugoslavije ob potrditvi Zveznega izvršnega sveta ali organa, ki ga Zvezni izvršni svet za to določi (medtem ko Zvezni izvršni svet za to potrditve že pooblastil sekretarja za delo in delovne odnose pri Zveznem izvršnem svetu).

Zvezna trgovinska zbornica se je takoj po sprejetju uredbe lotila dela, da pripravi ustrezne predpise. Posebna komisija, v kateri so zastopane vse republiške trgovinske zbornice, je pred dobrim tednom izdelala osnutek pravilnika o kvalifikaciji kadrov v trgovini, razen tega pa osnutek navodil za opravljanje izpitov in je tudi pripravila izpitni program. O vsem tem bo že konec tedna sklepal upravni odbor Zveze trgovinskih zbornic, kakor bo pravilnik predložen v odboritev sekretarju za delo in delovne odnose pri Zveznem izvršnem svetu.

Osnutek pravilnika, ki ga je izdelala komisija pri Zvezi trgovinskih zbornic, vsebuje določbe o potrebni šolski predzobrazbi, o praktičnem učenju na učnem mestu, o strokovnem šolanju in izpiti. Nadalje določa, koga se šteje v trgovini za polkvalificiranega, kvalificiranega ali visokokvalificiranega delavca oz. uslužbenca in pod kakšnimi pogoji, prav tako, kakšna kvalifikacija je predpisana za določena delovna mesta. Osnutek pravilnika predpisuje tudi opravljanje izpitov za kadre v trgovini, način opravljanja izpitov, obseg izpitnega programa itd.

Posebno važne so prehodne določbe tega pravilnika, po katerih bo treba s posebno predvedbo celotnemu kadru v trgovini ugotoviti kvalifikacijo.

S prevedbo bo rešeno zlasti tudi vprašanje priznanja kvalifikacije tečajniškemu kadru, ki je zaradi neurejenega stanja najbolj prizadet. Teh bivših tečajnikov je v trgovini okrog 2000. Prizadevanje gre za tem, da se ti bivši tečajniki, ki imajo za seboj že šest do sedem let prakse in so s svojim delom dokazali, da so se usposobili za delo v trgo-

vini, oproste opravljanja posebnih izpitov. To vprašanje pa je še odprto (medtem ko je v vseh ostalih vprašanjih doseženo »oglasje), to pa zaradi tega, ker imajo bivši tečajniki v posameznih republikah precej različno izobrazbo. Najtemeljitejši so bili tečajji v Sloveniji, saj so bili prirejeni v obliki internatov in so trajali tri mesece, tečajniki pa so imeli vsega 600 ur pouka. Niso redki primeri, da zavzemajo ti bivši tečajniki danes mesta poslovojev. Seveda pa bodo morali bivši tečajniki, ki zdaj zasedajo visokokvalificirana delovna mesta, opraviti izpit za visokokvalificiranega uslužbenca in zadostiti splošnim pogojem za priznanje visoke kvalifikacije. S.

Organizacije Zveze borcev so privikrat svečano proslavile Dan borcev

V organizaciji Zveze borcev NOB so letos privikrat proslavili 4. julij — Dan borcev. V Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Skoplju in mnogih drugih krajih so mestne, občinske in osnovne organizacije Zveze borcev priredile prigodne akademije in sestanke. V nekaterih beograjskih občinah so bile ob tem dnevu prireditve, skupni izleti, lokalna športna tekmovanja, akademije in druge manifestacije. V Zagrebu in mnogih krajih Hrvatske so priredili svečane akademije, predavanja in predvajali filme s temami iz NOB.

Tudi v Sloveniji kakor v drugih republikah so organizacije Zveze borcev organizirale razne prireditve in izlete v partizanske kraje, pomembne iz zgodovine NOB. V Ljubljani sta bila pred praznikom borcev dva koncerta partizanskih pesmi.

S turistične razstave v Ljubljani: Taborjenje

DANES BO LJUBLJANA prirčno, toplo pozdravila predsednika Nehruja

Danes popoldne ob 15.30 bo na poti po Jugoslaviji prispel v Ljubljano indijski predsednik Nehru, voditelj države s 390 milijoni prebivalcev. Tudi v glavnem mestu naše republike se bo lahko pričel o velikem prijateljstvu, ki ga čutijo naši ljudje do njega in ljudi njegove velike države.

Ljubljana se je za ta obisk skrbno pripravila, praznično odela. Mesto je v zastavah, se posebno pa ulice, po katerih se bo peljal predsednik Nehru. Tu palajo naše in indijske rdeče-belo-zelene trobojnice, ki imajo v sredini črn, okrogel znak, simbolično znamenje napredka Indije. Čez ceste so napisali o našem in hinduj-

terih je zopet spregovorilo njegovo srce, njegova ljubezen za mladi svet, polnega upov in nad. Prav zaradi te njegove velike ljubezni do mladih ljudi ga bo mladi tina še toliko prirčneje pozdravljala. S seboj bo prinesla šopke cvetlic z orlov in trankon in mu jih nasula na njegovo pot, da bo tudi sredi mesta, sredi tlakovanih cest čutil dihanje naše zemlje, dihanje naših ljudi, ki ga sprejemajo z odprtimi srci.

Vse ceste, po katerih se bo peljal predsednik Nehru, bodo ozvočene. Tako bo vsak lahko neposredno spremljal, kako bo potekal sprejem na postaji. Prav tako bodo igrane godbe. Na sami

pionirje, morda nekaterim stisnil roko. Morda bo to pionir Ivan, pionirka Minka, kdo ve kdo, toda to bo njegova pozdravna beseda tistim pionirjem in pionirkam, ki ga bodo pozdravljali na poteh, ko bo potoval po naši republiki.

Ze na njegovi poti v Ljubljano ga bodo naši ljudje pozdravili na posameznih postajah. Prišli bodo iz okoliških vasi in ga pozdravljali ob progi. Vse postaje so že zdaj okrašene in čakajo visokega gosta.

Predsednik Nehru se bo s svojim spremstvom odpeljal iz Ljubljane proti Vrhniki. Tu se bo najbrž za kratek čas ustavil ob Cankarjevem spomeniku, kjer ga bodo pozdravili prebivalci Vrhnike. Prav tako upajo prebivalci Postojne, da se bo za hip ustavil v njihovi sredi. Vsi kraji ob cesti pa se pripravljajo, da ga s svečano in dostojno sprejmejo ter pozdravijo tako, kakor se niso nobenega tujega gosta pred njim. To bo izraz našega spoštovanja do iskrenega prijatelja naših narodov in odločnega borca za mir v svetu.

Desettisoči Splitčanov so veličastno sprejeli indijskega državnika

V Kaštelanskem zalivu je bila prirejena v čast Nehruju parada naše vojne mornarice in letalstva

Popoldne ob 18.05 je »Jadranka« pristala ob Pomolu proletarskih brigad.

Nekaj deset tisoč Splitčanov je Nehruja in Tita prirčno sprejelo in pozdravilo z dolgotrajnimi ovacijami. Indijski državnik si je ogledal nekatere kulturno zgodovinske znamenitosti in obiskal ladjedelnico »Split«. Dve uri in pol se je mudil v mestu, nato pa je skupaj s predsednikom Titom odpotoval proti Zagrebu. Prav tedaj so v Kaštelanskem zalivu priredili veličastni ognjemet.

Pomorska parada

Sončni Split, okrašen s številnimi zastavami, je od srca pozdravil visokega gosta in prijatelja. Malone vse prebivalstvo je bilo na ulicah, v pristanišču pa se je zbralo nekaj sto ribiških in športnih čolnov ter jadrnic.

Tik pred pristaniščem so se komaj opazno zbirale patrolne ladje, minolovci, rušilci in podmornice JNM, medtem ko so juž-

neje, blizu otoka Brača, čakali štirje odredi hitrih torpednih čolnov. Ko se je na obzorju pojavila predsednikova jahta »Jadranka« v spremstvu častne straže — patrolnih ladij JNM, so zagrmeli motorji bojnih čolnov in v obliki zagorje zadržali jahti naproti.

Močno brnenje motorjev se je zllilo z brnenjem eskadrile »moškito« našega vojnega letalstva, ki so v nizkem letu in dovršeni formaciji preleteli mesto. »Jadranka« je že zaplula v častni špalir naših bojnih ladij, ki so izkazovale čast visokemu gostu, predsedniku Nehruju in vrhovnemu komandantu maršalu Titu. Po zraku so zdrvela reaktivna letala, ki so samo za hip prebliskala nad Bračkim kanalom in v trenutku izginila. Vsa ta skladnost, moč in lepota je napravila, kakor so potem pripovedovali častniki z »Jadranke«, globok vtis na visokega gosta. Ko so pripadniki JNM, razvrščeni na palubah ladij pozdravili gosta s trkratnim hura, jim je indijski ministrijski predsednik dolgo časa odzdravljajal.

V trenutku, ko je »Jadranka« spremenila smer, da bi zavila v pristanišče, so se z rta Sv. Stipana razlegli prvi strelci častnega topniškega pozdrava. V približno treh minutah so topovi 40-krat zagrmeli v pozdrav gostu naše države.

Na okrašenem Pomolu proletarskih brigad so Splitčani z dolgotrajnimi ovacijami pozdravili oba borca za svetovni mir in bratstvo med narodi. Točno ob 18.10 je stopil Nehru na pomol in odzdravljajal na vse strani. Ta-

koj za njim je prispel tudi predsednik Tito v beli maršalski uniformi, potem Indijra Gandhi ter soproga predsednika republike Jovanka Broz, zatem še vse ostalo spremstvo.

Skupina splitskih pionirjev je gostom izročila cvetje, visokemu gostu pa je želel dobrodošlico predsednik MLO Ivo Senjanović, nato pa kontraadmiral Stanko Parmac in ljudski poslanec Vicko Krstulović. Godba JNM je zaigrala indijsko in jugoslovansko himno in indijski ministrijski predsednik je v spremstvu maršala Tita pregledal častno četo.

V Dioklecijanovi palači in v splitski ladjedelnici

Nehru in Tito sta se v odprtem avtomobilu odpeljala do Dioklecijanove palače. Vso pot jih je ljudstvo burno pozdravljalo, pionirji so jih nenehno obsipavali s cvetjem.

Po ogledu palače so se gostje napotili v splitsko ladjedelnico, kjer jih je sprejel direktor Ante Jurjević s predsednikom delavskega sveta Bartulom Alujevićem.

Ministrijski predsednik Nehru se je močno zanimal za ladjedelnico »Split«. V njej se je mudil dlje, kot je bilo v programu predvideno. Zanimal se je za razne delovne operacije. Nanj je napravila posebno močan vtis moderna potniška ladja »Jugoslavija«, ki jo bodo jutri splovili.

Ob slovesu je Ivo Senjanović v imenu Splitčanov izročil indijski ministrijski predsedniku v njegovemu spremstvu darila.

KRIZA VLADE V ITALIJI

Segni pred obnovo koalicije

ki bi jo posredno podprli tudi Nennijevi socialisti, kolikor bi krenila na pot socialno-gospodarskih reform

Rim, 4. jul. (Tanjug). Mandatar za sestavo italijanske vlade prof. Antonio Segni se je sestal s tajniki strank dosedanje koalicije. Razpravljali so podrobno o programu nove vlade, o razdelitvi resorov in o osebnostih, ki naj bi sodelovale v novi štiristrankarski vladi. Na tej seji je ponovno prišlo do nesoglasij med Segniji in liberalnimi gledišči o agrarnih pogodbah.

Ker so liberalci precej nepopustljivi in se njihove zamisli hudo razlikujejo od naprednejših Segnijevih, je tajnik Demokratske stranke Fanfani skušal pripravi Segnija, da bi popustil in se odrekel svojemu zakonskemu osnutku o reviziji delovnih in najemniških odnosov v kmetijstvu. Segni tega predloga še ni sprejel. Glede ostalih vprašanj so se vladne stranke bolj ali manj že sporazumele in zato je sestava vlade odvisna zdaj izključno od načina, kako bodo uredili vprašanja s kmetijskega področja.

Tajnik socialistične stranke Nenni je simoči izjavil, da pomeni padec Scalfone vlade začetek nove faze v italijanski politiki. Nova vlada, sodi Nenni, bo izpričala težnjo po socialnem napredku in popuščanju na mednarodnem področju. Stristrankarsko vladno formulo je vsilila Segniju njegova stranka, da bi omogočila desnici, da bi prek liberalnih ministrov preprečevala socialno-ekonomsko ukrepe. Naloga socialistov bo, je rekel Nenni, olajšati reformatorsko Segnijevo vlogo in ga podpirati v boju proti konservativnim elementom. Nenni misli, da so zdaj ustvarjeni pogoji, ki bo spričo njih v bližnji prihodnosti moč odstraniti ovire na poti do take vlade, ki bo črpala svojo moč iz lojalne podpore socialističnih parlamentarcev.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Nennijeva izjava je napravila v političnih krogih globok vtis. Razumeli so jo kot znamenje, da bodo socialisti taktično podpirali Segnijevo vladno, da bi ji tako pomagali do socialnih reform in do ukrepov za popuščanje na mednarodnem torišču. V krogih levčarskih strank trdijo, da Nenni te poteze ni storil v dogovoru s KP in da je to celo novo znamenje Nennijeve nadaljnje diferenciacije od Togliattijeve politike.

Čile odlično tržišče

za jugoslovanske proizvode, je izjavil senator Tomić

Beograd, 4. jul. (Tanjug). Nocoj je z letalom prispel v Beograd jugoslovanski izseljenec in bivši čileški senator Radomiro Tomić. V razgovoru s sodelavcem Tanjugja je dejal, da prihaja tretjič na obisk v Jugoslavijo in da je zanj vsak prihod v staro domovino poseben dogodek, ker povsod vidi vsestranski napredek. Gospod Tomić je nadalje poudaril, da bo z jugoslovanskimi gospodarskimi organizacijami in ustanovami razpravljajal o gospodarski menjavi med jugoslovanskimi podjetji in čileškimi tvrdkami. Po poldrugem letu izkušanj je docela jasno, je izjavil gospod Tomić, da je Čile odlično tržišče za plazma jugoslovanskih izdelkov, vtem ko bi osnovna proizvodnja Čileja, soliter in baker, našla v Jugoslaviji svoje odjemalce.

Gospod Tomić se bo v naši državi mudil okrog 15 dni. Obiskal bo tudi Zagreb, Ljubljano in nekatere druge kraje.

Posvetovanje o problemih mednarodnega prava

Beograd, 4. jul. (Jugopress). — V državnem tajnistvu za zunanje zadeve se je začelo danes X. redno posvetovanje o problemih mednarodnega prava.

Na prvi seji so obravnavali vprašanje nadzorstva nad razorožitvijo v zvezi z novimi predlogi zahodnih velesil in Sovjetske zveze, kakor tudi konvencijo o zaščiti industrijske lastnine, sklenjeno v Londonu 1934, vprašanje izenačenja terminologije mednarodnega prava v Jugoslaviji in jugoslovanske bibliografije mednarodnega prava.

Djavaharlal Nehru:

K A M A L A

Konec januarja se je Kamala preselila iz Badenweillerja v zdravilišče blizu Lausanne.

Bilo nama je prav, da sva se preselila v Švico. Kamala je bila vedrejša in sam sem se ondod počutil kakor ona. Njeno stanje se ni spremenilo in ni kazalo na novo krizo. Podoba je bila celo, da bo tako ostalo še lep čas in da ji bo nemara še bolje.

Medtem me je Indija nenehno klicala in prijatelji so me silili, da se vrnem. Duh mi je postal nemiren in vse bolj so ga prevzemale skrbi za našo deželo. Nekaj let zaradi zaporov in drugih stvari nisem neposredno sodeloval v javnih poslih in sedaj so me tem bolj mikali. Obiski v Londonu in Parizu, novice iz Indije so me nezadržno silile, da se vrnem domov.

Razgovorjal sem se o tem s Kamalo in se posvetoval z zdravnikom. Strinjala sta se, da se vrnem in že sem si zagotovil mesto v letalu nizozemske družbe. Iz Lausanne bi moral na pot 28. februarja. Ko je bilo že vse urejeno, sem opazil, da Kamala ni po godu, da jo zapuščam. Pa vendar ni rekla besede, naj spremenim svoje načrte. Dejaj sem ji, da se ne bom dolgo zamudil v Indiji in da upam, da bom v dveh, treh mesecih nazaj. Utegnil bi se vrniti še prej, če bi to želela. Z letalom bi bil v sedmih dneh pri njej.

Ostalo je še štiri, pet dni do mojega odhoda. Indira, ki je hodila v bližnjo šolo, je prišla, da prebije z nama zadnja dva dneva. Tedaj se je oglašal zdravnik in mi svetoval, da za teden, dva odložim svojo pot. Več ni hotel povedati. Pristal sem pri priči in si zagotovil mesto na enem izmed naslednjih nizozemskih letal.

Ko so dnevi tako minevali, se je v Kamali zgodila komaj spoznavna sprememba. Fizično stanje se niti ni spremenilo, da bi ga mogli opaziti, toda njen duh se je vedno bolj oddaljeval od vsega, kar jo je obdajalo. Pravila mi je, da jo nekdo kliče, ali da nekoga vidi, ali da se je neka senca prikradla v sobo, čeprav od ni-

koder nikogar ni bilo. Dne 28. februarja je zjutraj zarana izdihnila. Indira je bila pri njej in tudi naš zvesti prijatelj dr. Atal.

Iz bližnjih švicarskih mest je prišlo nekaj prijateljev, ko smo je prepeljali v lausanski krematorij. V nekaj minutah je ostalo od lepega telesa in ljubega lica, ki se je tako pogosto in prirčno smejalo, le še nekaj pepela. V majhni žari je bilo vse, kar je ostalo od tako živga, vedrega, polnega življenja.

Vez, ki me je priklenila na Lausanne in Evropo, je bila pretrgana. Pa tudi nekaj drugega se je bilo utrgalo v meni, a sem to šele pozneje spoznal, zakaj tisti dnevi so bili zame črni in razum mi je ohromel.

Ko smo zapustili Kairo, me je nad puščobno puščavo prevzela strahotna osamljenost. Začutil sem brezdno praznino in breznejni nesmisel. Vračal sem se domov, kjer ni bilo več doma. Le poleg mene je bila kočara in v njej majhna žara. To je bilo vse, kar je ostalo od Kamale in najinih blaženih sanj, ki so zdaj mrtve in je ostal od njih le še pepel. V sencih mi je nenehno razbijalo: Kamale ni več, ni je več.

Mislil sem na svoj življenjepis, ki sem se o njem razgovarjal z njo, ko je ležala v zdravilišču. In ko sem ga pisal, sem ji včasih poglavje ali dve prebral. Videla ga je, slišala le del, vsega ostalega ne bo več zvedela. Tudi pisala ne bova več skupaj nadaljnja poglavja v knjigi življenja.

Ko sem dospel v Bagdad, sem brzojavil založnikom v London, ki so tedaj objavljali moj življenjepis, in sem za posvetilo knjige napisal: »Kamali, ki je ni več.«

Prišli smo v Karači, kjer je bilo mnogo sveta in znanih obrazov, potem v Alahabad. Ondi sem odnesel dragoceno žaro k naglemu »Gangu in razsul pepel v vodo plemenite reke. Koliko naših prednikov je tako že odnesla in koliko naših potomcev bo še potovalo v objemu njenih vodil.

(Konec)

Nehrujeva zahvala

Ko se je zahvalil za darila, je imel Nehru krajši govor, v katerem je med drugim dejal:

Globoko sem hvaležen za topla čustva, ki jih je manifestiralo splitsko ljudstvo. Iz vsega srca se mu zahvaljujem za topli sprejem. Prosim Vas, da sporočite izraz svoje zahvale ljudskemu odboru mesta Split in splitskemu ljudstvu. Najtopleje se vam zahvaljujem za prirčni sprejem in za ta čudovita darila. Nikdar ne bom pozabil sprejema, ki ste mi ga tu priredili. Zelo mi je žal, da se ne utegnem dalj pomuditi med vami.

Ta ladjedelnica, je povzel Nehru, ki ste jo zgradili po vojni in v kateri zdaj gradite tako lepe ladje, ki sem jih danes imel priložnost videti, je napravila name močan vtis.

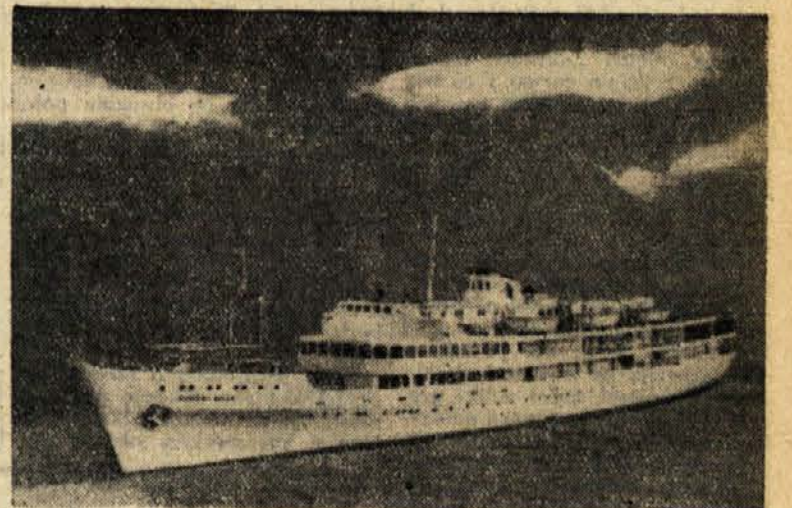
Prepričan sem, da se bo Split tudi v prihodnje še nadalje lep razvijal, in zatrujem vam, da bomo pozorno spremljali razvoj ladjedelnice in mesta Splita.

Srečen sem, da sta Jugoslavija in Indija tako veliki in tesni prijatelji in da imata toliko skupnega. Upam, da se bo naše sodelovanje še lepše razvijalo in poglabljalo.

Ponovno se vam toplo zahvaljujem za lepi sprejem, ki ga je priredilo splitsko ljudstvo in za lepa darila.

Med novimi ovacijami in dolgotrajnim ploskanjem ter prasketanjem tisočev raket je modri vlak zvečer odbrzel iz Splita in odpeljal drage goste in prijatelje iz daljne dežele, predsednika Tita in njih spremstvo proti Zagrebu.

Jože Smole

Maketa naše nove potniške ladje »Jugoslavija«

Z VSEH STRANI SVETA

VZHODNA NEMCIJA IZMENJAVA OBISKOV BIERUT-GROTEWOHL

Berlin, 4. julija. (ADN). Predsednik poljskega državnega sveta Bolesław Bierut bo ta teden obiskal vzhodni Berlin, predsednik vzhodnonemške vlade Otto Grotewohl mu bo nato obisk še ta teden vrnil in potoval v Varšavo. Do te izmenjave obiskov bo prišlo ob peti obletnici uradnega zalaženja poljsko-nemške meje na Odrji in Nisi.

PRED NOVO ADMINISTRATIVNO-TERITORIALNO RAZDELITVIJO

IZ LJUBLJANE

Obris bodočega novomeškega okraja

Pot od povojnih 237 KLO do 11 bodočih občin, v katerih živi na 1706 km² 92.278 prebivalcev — Glavne naloge novega okraja: dograditev in razširitev sedanje industrije, preraščanje obrtnih podjetij v industrijsko proizvodnjo, ustvarjanje novih lokalnih proizvodnih in uslužnostnih podjetij, načrtnejše izkoriščanje naravnih bogastev in skrb za intenzivno živinorejo, sadjarstvo in poljedelstvo

Po predlogu nove upravne in teritorialne razdelitve LRS bo večina dolenskih krajev v dosedanjih okrajih Crnomelj in Novo mesto združenih v bodoči novomeški skupnosti komun. V 11 bodočih občinah novega okraja živi po štetju iz l. 1953 92.278 prebivalcev na 1706,66 ha, od katerih je 59.463 kmečkega prebivalstva, 17.985 jih živi od industrije, gozdarstva, gradbeništva, prometa, trgovine, obrti in komunalne dejavnosti, 14.830 oseb pa je med neproizvodnim prebivalstvom.

Zgodovina ljudske oblasti v Beli krajini in drugod po Dolenjskem kaže zanimivo podoben: številni prvih odborov OF, kasneje Krajevni narodnoosvobodilnih odborov, KLO in pozneje občin se je izza vojnih dni do osvoboditve in zlasti po njej neprestano izpreminjalo. Prilagojeno je bilo vsakokratnemu razvoju političnih in vojaških dogodkov na terenu in obsegu osvobojenega ozemlja; bili so ilegalni in legalni, javno in tajno izvoljeni odbori med NOB in podobno. Leta 1945 je imela n. pr. Bela krajina kar 159 KLO, ki so se zmanjšali leta 1946 na 40 in leta 1948 na 29 KLO. Čedalje globlja demokracija ljudske oblasti, razširjanje pristojnosti odborov, rast kadrov v organih te oblasti in pod, vse to je bistveno vplivalo na nove upravne razdelitve KLO in vzpostavitev sedanjih občin, ki jih ima črnomeljski okraj zdaj osem.

V povojnem novomeškem okraju je bilo leta 1945 98 KLO, leta 1946, 60, l. 1948 je samo 45, zdaj pa ima okraj 23 upravnih občin s 654 naselji.

Iz 31 sedanjih občin obeh okrajev naj bi po predlogu nove razdelitve nastalo 10 komun — bodočih občin, katerim se bo pridružila še občina Kostanjevica-Podbočje iz sedanjega krškega okraja. Zlitje obeh okrajev — črnomeljskega in novomeškega — v dolensko skupnost komun je naraven zaključek desetletnega povojnega razvoja ljudske oblasti na Dolenjskem, saj predstavljata oba okraja gospodarsko in kulturno enotno zaokroženo področje, izven katerega sicer še ostaja več izrazito dolenskih krajev oz. predelov.

V preteklih mesecih je bilo tako v Beli krajini kot v novomeškem okraju več načrtov o zlitju sedanjih občin v komun, ki so se večkrat menjali, obveljal pa je naposled predlog, naj ima Bela krajina tri občine (Crnomelj, Metlika in Semič), Novomeški okraj pa sedem občin: Mirno, Mokronog, Trebnje, Novo mesto, Sentjernej, Žužembek in Stražupolice. Iz črnomeljskega okraja se je sedanja občina Predgrad ob Kolpi odločila za okraj Kočevje, sedanja občina Zagradec pa za komun Ivančno gorico v okraju Ljubljana. Bilo je nekaj manjših sprememb tudi na meji z okrajem Trbovlje in v gozdnatih predelih Roga z okrajem Kočevje, kjer je obveljalo načelo, naj poteka nova okrajna meja po gravitacijskem načelu.

Številke povedo, da je novomeški okraj izrazito kmečko področje, saj živi od 92.278 prebivalcev kar 59.463 ljudi predvsem od kmetijstva. V prvem povojnem desetletju pa se je v industrializaciji Dolenjske začel veliki preobrat, ki se sicer ne more postavljati v novini giganti industrije, je pa za nadaljnji razvoj obeh sedanjih okrajev nadvse pomemben. Pomoč razvitejših okrajev gospodarsko nerazviti Dolenjski je po zaslugi Ljudske skupščine LRS v zadnjih dveh letih pokazala razveseljajoče posledice: rudnik v Kanizari, Belsad, Belokranjska železovarna, tovarna učil, rudnik peska »Kremenec«, bodoča tovarna vodnega stekla, dolenski lesni kombinat itd. — to so imena, ki povedo veliko. Konec je izseljevanja in beračenja za delo v tujini; dolenski delovni človek ima dovolj kruha doma. Obeti in želje iz revolucionarnih let postajajo, čeprav za trdo ceno in ob vztrajnem premagovanju številnih težav, iz leta v leto večja, otipljiva stvarnost. Ne vidi je samo tisti, ki hoče biti po trmi slep. Številke nam n. pr. tudi povedo, da

Hiše pred grajskim predorom podirajo

Zadnje dni junija so začeli podirati dve stavbi, ki stojita pred vhodom v severni del predora pod Gradom. Do zdaj je glavni tunel vezal s cesto le opek avt, ki pa za bodo s hitrim vred podiri. Ne glede na to, da se bosta morali novi hiši umakniti predoru ki bo vezal Dolenjsko in Strelšico cesto, so ju porušili ravno v pravem času, saj je bilo ostajalo obeh hiš že v zelo slabem stanju in ne bi več dolgo zdržalo.

Hiše stanovanj je MLO Ljubljana pred kratkim prenesli v Slomškovo ulico in v šisko. Nova stanovanja so mnogo lepša in udobnejša od prejšnjih.

je bilo pred vojno v celim novomeškem okraju zaposlenih približno 800 ljudi, zdaj pa jih je desetkrat več — 8190! Na področju novega okraja dela zdaj nad 11.970 delavcev in nameščencev, od tega v industriji 5692.

Izmed bodočih 11 občin je največja Novo mesto, sedež občine in okraja. Imela bo 29.302 hektarov in 22.828 prebivalcev, sestavljajo pa jo sedanja mestna občina, Mirna peč, Otočec ob Krki, Gotna vas, Brusnice, del Prečne in del Smarjete. Po površini je najmanjša Mirna s 7042 ha in 4397 prebivalci, medtem ko je po prebivalstvu najmanjša občina Semič s 3699 ljudmi na 14.668 ha. Občino Crnomelj sestavljajo poleg sedanje mestne občine še Adlešiči, Dragatuz, Gradec (del), Vinica in del Kočevja; imela bo 12.691 prebivalcev in 28.830 ha. Naselje Zgornji s 95 prebivalci je kraj, ki bo v okraju imel najdalj do bodoče občine: 25 km do Crnomlja.

Kostanjevica-Podbočje je občina, ki se priključi novemu okraju s 5127 prebivalci na 9225 ha zemlje. Metliki se je pridružil del sedanje občine Gradec in bo imela po združitvi 7383 ljudi na 11.171 ha površini. Občina Mirna se združuje z Rakovnikom, Mokronogo pa se priključi del Trebelnega, Smarjete in Skočjana. Imel bo 4832 ljudi in 8352 ha površini. Občino Stražupolice sestavljajo Dol. Toplice, Toplice, Stražupolice in del Kočevja (na Rogu); imela bo 5814 ljudi in 15.063 ha površini, od tega doberšen del gozdov. Sentjernejška občina bo obsegala poleg sedanje občine še del Skočjana in Smarjete, imela pa bo 8751 prebivalcev in 13.281 ha. Trebnju se priključi občina Dobrič in deli občin Trebelno, Vel. Loka, Vel. Gaber in Žužembek. Bodoča žužemberska občina pa bo zajela glavne predele Suhe krajine: Dvor, Hlinje in sedanji Žužembek, tako da bo združevala 6621 prebivalcev na 18.097 ha.

Tak je predlog o novi razdelitvi Dolenjske. Mnenju posameznikov, da so nekatere bodoče občine v novomeškem okraju pre-

majhne in vnaprej obsojene na življenjske nameste na gospodarski dvig, se zoperstavlja politična zavest članov Socialistične zveze in Zveze komunistov v vseh tistih krajih, ki so se odločili za boljše naravno gospodarsko in kulturno središče določenega ozemlja. Če morda nekatere res majhne občine ustrezajo le kot začasna rešitev, pa bo kmalu potrdilo življenje samo.

P R V I D O M A Č I ELEKTRIČNI HLADILNIKI

Nova tovarna v Bitolju jih bo izdelala letno kakih 10.000 — Cene od 50.000 do 120.000 dinarjev

Tovarna hladilnikov (friziderjev) v Bitolju je pred dvema dnevi izdelala prvi hladilnik s kompresorjem iz poizkusne serije, namenjene našim gospodinjstvom. Izdelala je hladilnik za 250 litrov, v katerem pade temperatura do -24°C. Normalna temperatura je -10°C. Konstrukcija hladilnika je delo domačih inženirjev in izdelan je izključno iz domačega gradiva. Že v prvem ni nič uvoženega. Zanimivo je, da je minilo od pripravljene dokumentacije prototipa do izdelave samo 42 dni, kar je za industrijska podjetja, ki se šele lotevajo novih izdelkov, velik uspeh.

Ko so hladilnik preizkušali, so že čez eno uro obratovanja kompresorja dobili iz njega led. Prototip je vzdržal pritisk 15 atmosfer, čeprav je za obratovanje potrebnih samo 5,8 atmosfer. Strokovnjaki so izjavili, da se prvi doma izdelani hladilnik lahko kosa s tujimi izdelki. Tudi po ceni se domači hladilnik takšne zmogljivosti ne bo mnogo razlikoval od uvoženih. Se ne dovolj preverjena kalkulacija je namreč pokazala, da bo veljal od 100.000 do največ 120.000 dinarjev. Pa tudi po obliki je doma narejeni hladil-

nik zelo ličen. Njegove stene so narejene iz pločevine z izolacijo steklene volne.

V tovarni bodo najpozneje do 15. avgusta izdelali prvih 10 takšnih hladilnikov. Hkrati pa se že pripravljajo na izdelavo nove serije 25 hladilnikov, ki jih bodo izdelali do začetka zagrebškega jesenskega velesejma, na katerem bodo prvič razstavljeni.

Vzporedno z izdelovanjem hladilnikov s kompresorjem za 250 litrov pripravljajo tudi izdelovanje manjših hladilnikov po 60, 80, 100, 120 litrov itd. Izdelovati jih bodo začeli konec letošnjega leta in bodo znatno cenejši od velikih. Hladilnik za 120 litrov bo veljal približno 70.000 dinarjev.

Razen tega se v tej tovarni pripravljajo na izdelovanje tako imenovanega vpijalnega (absorpcijskega) hladilnika za gospodinjstva. Tudi ti hladilniki so na električni pogon, nimajo pa kompresorja. Električne energije porabijo znatno več, zato pa jih je lažje izdelati in so tudi mnogo cenejši. Takšen hladilnik za 120 litrov bo veljal kakih 50.000 dinarjev. Prvi bo izdelan do konca avgusta, tako da bodo tudi hladilniki te vrste razstavljeni na sejmu v Zagrebu.

Letošnja gradnja stanovanj in nadaljnji načrti

Letos okoli 700 novih stanovanj — Prihodnost obeta razvoj strnjanim naseljem

Pred kratkim je bila na MLO Ljubljana tiskovna konferenca, na kateri so dr. Marjan Dermastia, tov. Drobež in več strokovnjakov, arhitektov in inženirjev pojasnili, kako je z gradnjo stanovanjskih hiš v Ljubljani in kakšne so perspektive za bodoče.

Osnovna težnja pri obravnavanju stanovanjske politike je, kot je bilo razvidno iz tega sestanka, kako doseči, da dobimo čimprej čimveč primernih stanovanj in kako poceniti gradbene stroške ter s tem omiliti hudo zlo, ki ga predstavlja stanovanjska kriza. Hkrati bomo s tem pomagali do boljšega izkoriščanja proizvodnih kapacitet, ki jih naša proizvodna podjetja ne morejo doseči šestkrat zato ne, ker ne morejo zaposliti več delavcev, za katere nimajo primernih stanovanj.

Tov. Dermastia je med drugim poudaril, da so tudi v družbenem planu FLRJ določena sredstva za gradnjo stanovanj, kar potrjuje, kako potrebno je urejevanje tega vprašanja, vendar pa ta sredstva niso tolikšna, da bi zadostovala za rešitev stanovanjske krize, ker morajo biti seveda prilagojene okviru ekonomskih možnosti. Koordiniranje z izdatki pekaterij drugih sektorjev, kot n. pr. z velikimi izplačili socialnega zavarovanja obolenim ljudem zaradi neprimernih stanovanj, bi bilo na mestu, kajti po kazalo se je, da predstavlja prav stanovanjsko vprašanje enega izmed socialno-skrbstenih problemov, kar bi bilo treba na nek način upoštevati ter bi z večjimi stroški za gradnjo stanovanj zmanjšali stroške, ki jih ima sedaj socialno zavarovanje.

Tov. Drobež je nato navedel nekaj stvarnih podatkov s področja mesta Ljubljane. Dejal je, da bo dogradjen letos v Ljubljani več stanovanj kot lansko leto, kajti že doslej smo dogradili 217

stanovanj, torej več kot lani vse leto. Do konca leta bo dogradjenih nekaj manj kot 700 stanovanj, v delu pa bo za prihodnje leto ostalo še okrog 700 stanovanj. Obširno je razložil, kako povečati gradnjo stanovanj in kje dobiti dodatna sredstva, razen tistih, ki jih določa družbeni plan. Pomemben vir teh sredstev so skladi za prosto razpolaganje pri podjetjih. Kot je povedal, se je zelo dobro obneslo tako imenovano prodajanje stanovanj, ko MLO gradi stanovanjske zgradbe, nato pa jih proda posameznim podjetjem. Ta so zelo zadovoljna s takim načinom, ker omogoča tudi manjšim podjetjem nabavo posameznih stanovanj, čeprav ne razpolagajo z kdo ve kako velikimi vsotami ter jim je možno v enem ali več letih izplačati stroške za eno ali več stanovanj.

Razen tega je tak način omogočil nepretrgano delo gradbenim podjetjem, kajti nalaganje denarja s strani podjetij na kreditni sklad preprečuje zastoj, ki so čestokrat nastali, ko je zmanjkalo denarja. Razen tega pa je tudi moč doseči, da se ne troši denar po nepotrebnem za neprijetno luksuzno ureditev stanovanj, temveč gradijo podjetja po standardnih, praktičnih načrtih srednje draga stanovanja. Deloma vpliva tak način tudi na delno odpravo distribucije stanovanj, kajti v kolektivu sami pretresajo nujnost in upravičenost prosilcev za stanovanja in dodelijo nato kupljeno stanovanje tistemu, ki je najbolj potreben. Letos se je deloma zavlekla le še dogradi-

tev bivše Impexove stavbe, ki jo je prevzel MLO in pa stavbe na Titovi cesti, to pa zato, ker načrt niso bili do kraja izdelani, preden so začeli graditi in je prišlo do nekaterih zastojev. Kot rečeno, bo take napake odpravil prav gornji način gradnje, pri kateri se zahteva kot osnovno temeljito pripravljene načrte.

V Ljubljani deluje tudi sedem novoustanovljenih stanovanjskih zadrug, ki imajo 152 članov. Za sedaj obetata najhitrejši razvoj železničarska in litostržarska zadruga, svojo zadrugo pa imajo tudi prosvetni delavci in profesorji visokih šol. Prav ti so se v svojih načrtih ogreli za gradnjo stanovanj v obliki večjih blokov in tako odstopili od tendence, ki je v nekaterih zadrugah še precej močna, namreč od gradnje majhnih individualnih hišic. Njihovo stališče je zato v skladu z bodočo perspektivo gradenj v Ljubljani, pri kateri skušajo naši inženirji, projektanti in arhitekti doseči gostejše naseljenost in tako poceniti gradnjo zlasti na račun komunalnih naprav, ki izredno obremenjujejo račune skupnosti, pa najsi bo to pri napeljavni kanalizaciji, elektrike, cest itd. Zato bodo skušali v bodoče usmeriti graditelje stanovanjskih hiš deloma na to, da bise oklenili vrstnega sistema gradnje hišic, kjer je prostor boljše izkoriščen, ali pa na gradnjo večjih blokov. Zanimive so številke, ki kažejo, kakšni so stroški za komunalne naprave pri gradnji hiš. Pri raztresenih individualnih hišicah znašajo 30 do 40 % vrednosti celotne gradnje, pri vrstnih hišicah 10 do 15 %, pri blokih 7 %, pri stavbi, ki jo sezidamo v centru, pa 1 do 3 %.

Kot je razvidno iz načrtov, ki jih ima Mestni ljudski odbor zamisljene za bodočo širjenje mesta, vidimo, da bodo rasla naselja zlasti na dveh sektorjih med Celovsko in Vodnikovo cesto ter med Linhartovo in Smartinsko cesto. To so najbolj zdravi predeli, razen tega pa je v strnjanih naseljih moč zgraditi tudi stavbe za potrebne trgovine, pekarnice, otroške vrtnice itd., kar je za stanovanjce izven centra zelo pomembno. Po načrtih sočeli in tudi že po nekaterih gradnjah, ki so jih začeli graditi letos, moramo omeniti tudi to, da so naši arhitekti osvojili zelo praktičen sistem, ki ga že na splošno uporabljajo v inozemstvu, namreč vzidavo omar, kuhinje itd., kar olajšuje delo gospodinjstvom in zmanjšuje potrošnjo lesa za pohištvo.

M. N.

Prvi izmed serije hladilnikov

Ljubljanska mladina bo pomagala graditi stadion »Svobode« na Viču

Te dni bo graditeljem stadiona športnega društva »Svoboda« na Viču pejskočila na pomoč delovna skupina 50 mladincev iz ljubljanskih srednjih šol. Tri tedne bodo delali na gradbišču, nato pa bodo odšli taboriti na stroške vodstva gradnje. Med akcijo bodo prebivalci v internatu Gradbene srednje šole, kjer si bodo uredili prijetno brigadirsko življenje. Velike mladinske delovne akcije so jim glede tega posredovale pač dovolj izkušnji. V dopoldanskih urah bodo na gradbišču, popoldanske in večerne ure pa bodo preživeli pri kopanju, športu, ideološko-političnem delu ali pa bodo skupno

obiskali nekatere prireditve. Skupina bo razdeljena v desetine, ki bodo tekmovala med seboj v storilnosti.

Po daljšem predsedku je to prva večja delovna akcija ljubljanske mladine, ki se je tako odzvala pozivu Centralnega komiteja LMJ in Zveze športov k aktivnemu sodelovanju pri izgradnji športnih objektov. Temu pozivu pa se je odzvala tudi mariborska mladina, ki bo poslala na izgradnjo stadiona skupino 80 mladincev. V jeseni bodo ponovno prispele na pomoč ljubljanske srednje šole in verjetno bodo jesenske akcije pri izgradnji športnih objektov postale tradicionalne.

G.

PRED PARTIZANSKIM SREČANJEM

Kurirji si bodo segli v roke

Značaj dela med vojno kurirjem ni dovolil, da bi se približe spoznali in si kdaj pa kdaj po vojni v prijetnem srečanju segli v roko in pobjskali po spominih iz temnih dni.

Deset let je minilo, odkar so kurirji oddali svoje kurirske torbice, s katerimi so prenesli dragoceno poročila mimo okupatorjevih zased in nešteti nevarnosti.

Nekdanji kurirji so sprožili misel in pobudo, da bi zbrali vse podatke o svojem delu, da bi to ne utonilo v pozabo. Ob sodelovanju z glavnim odborom Zveze borcev Slovenije so ustanovili pripravljalni odbor za Zbor kurirjev TV postaj. Ta zbor bi bil pravzaprav prvo srečanje nekdanjih kurirjev.

Delo pripravljalnega odbora se seveda ne sestoji le v tem, da bi si kurirji segli v roko, pač pa bo ta odbor zbral tudi vse gradivo o delu kurirjev, ki je po vojni še ohranjen. Naloga tega odbora bo tudi, da bo zbral vse podatke o padlih kurirjih, komandirjih, komisarjih in komandantih TV postaj. Na osnovi teh bodo postavili

padlim kurirjem spomenik. Na mestih pa, ki so jih morali kurirji prehajati in so zahtevala posebne hrabrosti, bodo postavili spominske plošče. Ker je imelo delo TV postaj mnogo skupnih potez s pošto v mirnem času, bi ne bilo zgrešeno, če bi glavni spomenik postavili pred palačo nove pošte v Ljubljani.

Spomenik ali pa spominske plošče pa bi bilo vredno postaviti tudi pri Radečah, kjer je bila kurirska postaja TV 5a, ter v Loški dolini TV 18, kjer sta padli kurirski postaji z velikim junaštvom.

Razen tega bo po terenu pričela hoditi posebna skupina tovarnišev, ki bo zbirala kurirske dokumente (dovolišnice, s katerimi so kurirji prehajali različne meje in bloke, slike in kuverte s kurirskimi oznakami). Na podlagi teh podatkov bodo lahko izdelali »Zbornik«, kjer bo opisano delo posameznih kurirjev in kurirskih postaj ter hkrati opisali značilnosti in delo akcij, ki so jih izvedle posamezne TV postaje. Zbrano gradivo bo našlo tudi mesto v enem izmed razstavnih prostorov

muzeja NOB v Ljubljani.

Pripravljalni štab je prevzel tudi nalogo, da bo označil vsa tista mesta na nekdanjih kurirskih poteh, ki so jih morali partizani večkrat prekorati v veliki nevarnosti. Tako bodo ob nekaterih cestah, železnih in rekah postavili posebne znake, ki bodo spominjali na junaštvo kurirjev.

Nekdanji kurirji in glavni odbor Zveze borcev Slovenije bo v okviru proslave, ki bo 22. julija, organiziral tudi 6 kurirskih patrolj (iz Stajerske, Gorenjske, Dolenjske, Notranjske, Primorske in Koroske, razen ozemlja pod Avstrijo), ki bodo v štafetnem sistemu zajele vse tiste kraje, kjer so bile med vojno rejele TV postaje. Kurirske patrolje bi med štafeto vodile posebne dnevniki, v katerega bi vpisovali posamezne kraje in imena, pomembna za delo TV postaj, in svoje spomine.

Zbor kurirjev bo v Stični 22. julija, kjer je bilo med vojni eno izmed vozišč kurirskih poti. V Stični pa je bila organizirana tudi ena izmed prvih TV postaj (TV 3).

DANES NASTOPI V KRIŽANKAH ZAGREBSKI DRŽAVNI SIMFONIČNI ORKESTER

Izvajal bo biser glasbene ustvarjalnosti, IX. Beethovno simfonijo

Drevi bo kulturna Ljubljana doživela izreden glasbeni užitek, kakršen je tudi v našem koncertno zelo razgibanem mestu redkost. V Križankah bo v okviru prireditve III. Ljubljanskega festivala Državni simfonični orkester iz Zagreba izvajal biser glasbene ustvarjalnosti, čudovito, večno lepo IX. Beethovno simfonijo.

Zagrebski Državni simfonični orkester je na taki glasbeno umetniški višini, da ga štejejo med najboljše simfonične orkestre v Evropi.

Izredno kvaliteten živi material, iz katerega je orkester sestavljen, pa je zlasti razvil do današnje stopnje profesor Friedrich Zaun, ki ga vodi od leta 1948.

Friedrich Zaun je bil rojen 19. junija 1895 v Kölnu. Solal se iz v svojem rojstnem mestu in v Bonn. Od leta 1922 do 1924 je bil dirigent v Kölnu, od 1924 do 1945 operni direktor v Münchenu in Berlinu, od leta 1945 pa je sodeloval pri zagrebškem Radiu vse do taktat, ko je prevzel vodstvo zagrebškega Državnega simfoničnega orkestra. Na številnih uspešnih turnejah po raznih državah si je pridobil svetovno dirigentsko slavo.

Zato ni čudno, da je vzbudil za nocoj najavljeni koncert tako zanimanje med ljubljanskimi, pa tudi podeželskim občinstvom. Zlasti so si naprej zagotovili vstopnice tisti obiskovalci koncertov, ki

Tomislav Neralić

so ga slišali že na njegovem uspešnem nastopu na lanskem festivalu. Na koncertu bosta sodelovala tudi priznana pevska zbor Radio Za-

greb in RKUD »Bratstvo Jedinstvo« in nastopili odlični operni solisti Vilma Nožinić, Nada Puttar, Noni Zunec in Tomislav Neralić.

Užitek večera pa bo povečalo okolje prekrasnega arhadskega predvečja v Križankah, kjer se bo koncert izvajal. Ta prostor je pri nočni razsvetljavi naravnost čaroben in se je pri zadnjem koncertu Ritmosimfoničnega orkestra ljubljanskega Radija izkazal kot izredno akustičen.

B.K.

IX. SIMFONIJA

Beethovna 9. simfonija zavzema v Beethovnovem simfoničnem opusu velikega skladatelja prav posebno mesto. To ne samo po umetniškem čredu in vrhu njegovega ustvarjanja, po najčistejšem plamenu moralnih vrednot in neomajne svobode, kvaliteti, ki sta izrazili za njegovega genija, temveč po neposrednem podeljevanju umetnosti naslednjim rodovom. Beethovnov gradbeni element, njegov edinstven klimax simfonične glasbe, zaključni z deveto simfonijo svoj višek.

Goethe, veliki mislec, pesnik in ustvarjalec, je kljub nenavadni globini misli, ki prodira v človeško življenje, ostal na neki mirni, statični točki. Goetheja prekaša Beethoven po strahotni dialektiki, ki je v njegovem opusu. Od prvih dveh, se klasično fundiranih simfonij, se v Eroici sprostita gibanje in kontrast, ki v Beethovnovem celotnem opusu ne preneha več. V njegovem opusu vidimo stalen razvoj, edinstven, nezadržan v ustvarjalni volji in geniju.

Ce primerjamo Beethovna z dramatikom Shakespeara, bi tudi tu našli neznatno nadmočje Beethovna. V svojih tragedijah je veliki dramatik odpravljaj delo za delom, strast za strastjo. Dramatik ima za izhodišče lik, zgodovinsko osebo, okolje, čas, dogodek, veliki muzik mora ustvariti vse sam. Predstave in misli — cela kolona jih je, se mu vedno umikajo in on jih ustvarja, razvršča v fantaziji. Skoz Beethovna samo drvi in drvi, in on ustvarja to energijo. V ogromnem sproščanju energije je zdaleč prehitel vse zatvorske znanstvenim energijam in materiji.

Beethovna deveta simfonija je hvalnica človeštvu, veliki re-

šitelj življenja. Tudi v tej svoji filozofiji je edinstven.

Kaj je Beethovna deveta simfonija? V njej ne najdemo ničesar faustičnega. Preveč preprosta je. Če je njegova ideja velika, ogromnih titanskih razmer, pa ostaja v svojem razvoju vedno pri ljudeh in življenju. Tudi ni mojstveno veliko delo pesem. Ta je vedno prenamajna, preokvirjena in drobna. V štirih stavkih Beethoven se enkrat združuje življenje. V formalnem pogledu je delo manj koncizno in pregnantno. Zdi se mi, da je bolj zlekleno in široko. Beethoven opazuje življenje. V demonskem d-molu pričena delo. Nastaja življenje. Iz nedoločnega zbiranja energije dobiva prebujeni intelekt vedno ostrejši obriše. Ali bo življenje spet prenehalo, zamrlo? Ne. V skandiranem skercu (2 stavek) se človek dvigne in postavi zahtevo. Veliki ustvarjalni imperativ kroji duha in materijo. V srednjem delu, triu, se Beethoven posluži ruske pesmi. Svet je velik. Podajmo si roke. V edinstvenem adagio cantabile se Beethoven spušta k vsemu tistem, kar je v življenju lepega in velikega — ljubezni in prirodi. V menjava dveh izrazitih tem, v širokem espresivu, v pogostem spreminjanju tempa in dinamičnih nians, zaživi življenje v vsej svoji mediaciji in čustvu. Ali se bo tu končala velika priroda in misel Beethovna? Finale. Hvalnica veselju, slavošpev milijonom vsega sveta. Zaključni zbor na Schillerjevo odo »An die Freude«. Tu je moral in mogel Beethoven končati. Življenjska naloga je opravljena.

Zvedeli smo, da dirigent Ljovro Matačič ne bo dirigiral na Ljubljanskem festivalu.

ljena. »Postati človek«, velika zahteva nesmrtnega genija je uresničena. V tempeljskih zvokih nas obliata svetloba in ogenj.

Pesnik Grillparzer je v nekrologu Beethovnu napisal: »Kdor bo pričel pisati za njim, bo moral pričeti znova. Kajti on je končal tam, kjer konča umetnost.« Njegovi nasledniki niso pričeli znova. Pričeli so pri Beethovnu, iz posameznih odlomkov, delov in motivov so nastajala nova dela. Silna energija in koncentracija je podelila vsakemu svojo inspiracijo. Naj končam s krasnimi besedami Romaina Rollanda: »Ljudje, ki trpijo, vzemite Beethovna za svojega prijatelja.«

B. Učakar.

ZANIMIVOSTI Z OBRATNO-INDUSTRIJSKE RAZSTAVE V SENTVIDU

Mizarstvo najmočnejše zastopano

Pretekli teden je bila v Sentvidu odprta že druga obratno-industrijska razstava. Ni to običajna gospodarska razstava, kot smo jih vajeni tu in tam po naši deželi, ker niso zastopane vse gospodarske panoge. Predvsem sta zastopani obrt in industrija, zlasti prva močno. Kako tudi ne, ko sta ravno ti dve gospodarski veji razen kmetijstva v tem kraju močnejše razviti.

Sentviške razstave so znane mnogim prebivalcem Ljubljane in drugih se izza predvojnega, saj so slovele po izredni kvaliteti mizarstvih izdelkov, ki so si jih prišli ogledat celo inozemci. Ni čudnega ni, če si zdaj pridejo ogledat razstavo mnogi deželani z vseh strani. Med mnogimi obiskovalci pa opazimo tu in tam inozemske turiste, ki se pohvalno izražajo o razstavljenih izdelkih.

sobnim pohištvo, vtem ko smo lahko videli prve dni eno samo kuhinjsko opremo. V tem je tudi največja pomanjkljivost letošnje razstave. Dokaj bogata je pa izbira vseh vrst sobnega pohištva, od spalnice do dnevnice, ker je sobno pohištvo največ izdelano po starejših vzorcih z novimi in modernimi dopolnili, ni bilo vseč marsikateremu obiskovalcu, ki je prišel na razstavo, da bo videl kak nov vzorec modernega lahkega pohištva ali si celo katerega izbral. Kajti razen nekaj izjem je pohištvo izdelano zelo masivno. Od razstavljenih spadajo med najlepše izdelke podjetja »Oprema« (dnevna soba), potem izdelki mizarja Stigla, Bitenca in drugih. Od čevljarjev srečamo edinega, a dobro znanega Koščaka, Janika Sinkovca z aromatičnimi izdelki in začimbami, podjetje »Modna oblačila«, a od kovinske obrti vidimo izdelke Franca Kremžarja, ki se je predstavljal obiskovalcem s stojalji za vrtnale stroje, katerih pri nas še nihče ne izdeluje.

Slabše ko lani pa je zastopana šentviška industrija. Slabše mislim le zato, ker je bila lani prva razstava po osvoboditvi, razen tega so pa mnogim že vsi industrijski izdelki precej znani. Naj omenim, da je »Bombažna tkalnica« pripravila za letošnje razstavo nekaj novih, a čednih vzorcev tropicala, ki ga mimogrede povedano nekatere ljubljanske trgovine prodajajo za volneno blago. Tovarna dekorativnih tkanin pa z dekorativnimi tkaninami, prti in brisačami. Nov razstavljeni predmet je bila na zunanem delu razstavišča cisterna, čeprav jih Strojno-kovinsko industrijsko podjetje izdeluje že kakih dve leti po naročilu največ za podjetje »Petro«.

Razstava ni namenjena zgolj samo temu, kar običajno pojmujejo pod imenom razstava, temveč tudi komercialni strani. Bistveno nasprotje od lanske je v tem, da se je kljub izredni kvaliteti cena izdelkov precej znižala, kar moramo pripisati varčevanju z materialom in večji storilnosti.

—Tz.

Darilo gojencev JLA prebivalstvu ob Kolpi

Novi most čez Kolpo, o katerem smo poročali 23. junija, je bil 29. junija dograjen. Gojenci inženirske podoficirske šole so v rekordnem času v 24 dneh zgradili 146 m dolg most, ki stoji deloma na betonskih in deloma na hrastovih nosilcih. 30. junija so z gradbišča odšli vsi gojenci vojaške šole, s slovenske strani pa zdaj gradijo k novemu mostu devojno cesto. Računajo, da bo most slovesno izročen v promet ob letošnjem Dnevnu vstaje.

OB JAVNI PREDSTAVI AKADEMIIJE ZA IGRALSKO UMETNOST

Akademija za igralsko umetnost ima vsako leto deset izpitnih predstav, katerih programi obsegajo dela vseh gledaliških obdobji od antike do sodobne tuje in domače dramatik. Te produkcije so na študijskem odru Akademije in so zaradi izpitnega značaja povečini strogo interne. Poleg teh nastopov prireja Akademija ob zaključku vsakega študijskega leta praviloma tudi eno poljavno ter po eno ali dve javni predstavi, ki se vršita na odru Drame SNG. Z njimi omogoča, da dobi javnost vpogled v delo Akademije, slušatelji pa pridejo v stik s publiko, ki jim je iz pedagoških razlogov nujno potreben.

Letošnja javna predstava bo prikazala del rezultata, ki so bili dosegeni pri študiju obsežnega študijskega programa v 4. in 6. semestru dramske igre. Na sporedu sta dve deli: Slušatelji honor, predavateljice Vido Juvanove (4. semester) bodo nastopili v Belih nočeh, v dramatičnem sentimentalni zgodbi F. M. Dostojevskega o poznem pubertetni in čudnem sanjaču Fjodoru, ki se ne more znaniti v realnem življenju, ter o njegovem srečanju s sorodno, vendar arežirano in podjetno Nastlenko, ki v trenutku obupa nad svojo prvo ljubezljivo pristane na Fjodorovo snubitev, a se mu iztrga iz rok, brž ko se pojavi pravi junak njenih ljubezenskih sanj. Delo sta dramatičirala dr. K. Sidor in B. Mrkšič, prevod je oskrbel prof. Boris Misia, pri režiji pa je asistiral slušateljica 6. semestra režije Rosanda Sajkova. — Isti večer bodo nastopili tudi slušatelji izred. prof. Mire Danilove in v režiji slušateljica 8. semestra režije M. Koruna zaigrali Mollérovo komedijo Sganarelle ali namišljeni rogonosci, ki jo je prevedel Josip Vidmar. Igriva razgibanost te komedije o namišljenih rogovih bo v uprizoritvi Akademije še stopnjevana s historičnimi plesi, ki jih je s slušatelji Akademije pripravil red. prof. Pino Mlakar, in z glasbo Mollérovega mladšega sodobnika J. B. Lullyja in njegovega učenca Rameauja. Za javno predstavo je Akademija

izdala deseto številko gledališkega lista, na katerega tehnost naj opozorimo z naslednjimi kratkimi posnetki posameznih študij, ki so jih napisali profesorji Akademije.

Dr. Vladimir Kralj razpravlja o vplivih Gogolja, George Sandove in E. T. A. Hoffmanna na mladostno delo F. M. Dostojevskega Bela noči, v katerih odkriva tudi nekatere avtobiografske poteze. Podrobneje se ustavi ob primerjavi Hoffmannove fantastike s fantastiko Belih noči ter najde poleg nekaterih sorodnih potez med Hoffmannovim junakom Anselmom (Zlati lonce) in sanjačem Fjedorom tudi bistvene razlike, poglavitna razlika pa je v tem, da je Hoffmannova fantastika pesniško filozofska, medtem ko je fantastika velikega ruskega klasika psihološka.

Filip Kalan (ing. Kumbatović) govori v prvem delu svojih razmiselnih o pomenu prve uprizoritve. Mollérovega Sganarelle v letu 1660, ki je še isto leto doživela štirideset ponovitev. Nato pisec osvetluje Mollérovo domiselnost pri izmišljanju stalnih komedijskih figur; pri tem posveti največ pozornosti liku Sganarelle, ki oživlja Mollérove burke od zakonskih neugod namišljenega rogonosca do

glumaških izgedov zdravnika po silil ter s svojo staroversko trmo in zaslepljeno ljubosumnostjo vedno znova zapleta v zabavne situacije.

Prof. dr. France Koblar ob Mollérovem Sganarellu tehtno razmisli o vzporednih in nasprotjih kot kompozicijski osnovi komedije. Ta pomembni oblikovni pojav, ki se seveda v nobenem primeru ne more smatrati za izhodišče dramskega dela, obravnava v njegovem historičnem razvoju od Aristofana, Plauta in Terencija dalje, odkriva idejne in psihološke »sintese«, iz katerih so rasli oblikovni prijemli te vrste ter ugotavlja njihovo funkcijo v posameznih gledaliških obdobjih in pri pomembnejših avtorjih. Ob primerjavi Shakespeareove in Mollérove komedije pride do sklepa, da Mollérova zgradba nima več možnosti ureja. Jokega se sveta kakor pri Shakespeareu, marveč kaže družbo v razdvojenosti med razumom in strastjo, pametjo in zabudlami. Mollérovi klasični paralelizem je potemtakem sredstvo za jedko podobo časa in za kritiko družbe, to velja tudi za Sganarello, pri katerem je paralelizem poleg tega tudi odraz mnogoterih variacij erotičnih razpoloženj. P. P.

Prireditve na Jesenicah

v počastitev 10-letnice osvoboditve

Številne štiri mesece trajajoče prireditve, zborovanja in manifestacije, ki so jih priredile telesnovzgojne in kulturnoprosvetne organizacije ter športna društva v jeseniški komunji v počastitev desetletnice osvoboditve, bodo dosegle višek od 22. julija do 1. avgusta.

Dan vstaje bodo v jeseniški komunji počastili bolj slovesno

Silno neurje v Tuhinjski dolini

Kamnik, 4. julija. Danes ob 15. uri je zajelo gornjo Tuhinjsko dolino silno neurje. Več ko petnajst minut je med silnim dežjem padala kot oreh debela toča, ki je popolnoma uničila vse posevke in nasade. Voda, ki je prihrumela s hribov, je poplavlila številna polja, gospodarska poslopja in vse ceste in s seboj odnašala pridelke, zemljo in velike množice lesa. Najbolj so prizadete vasi Laze, Mali in Veliki hrib, Tuhinj, Selca, Česnjice, Golica, Črni vrh, Smartno, Cirkušce, Spitališ in Motnik. Utunilo je nekaj živine, človeških žrtev pa ni bilo. Kamnu po nesreči so prihiteli na kraj gasilci iz Kamnika in drugih prostovoljnih društev, ki so prizadetim prebivalcem nudili pomoč pri reševanju najnujnejših reči. Na kraj nesreče je prišel tudi republikanski članec tovarš Janko Alfred, ki je s krajevnimi oblastmi razpravljal o ukrepih za ublažitve škode in za pomoč najbolj potrebnim. F. C.

Neurje s točo v Zasavju

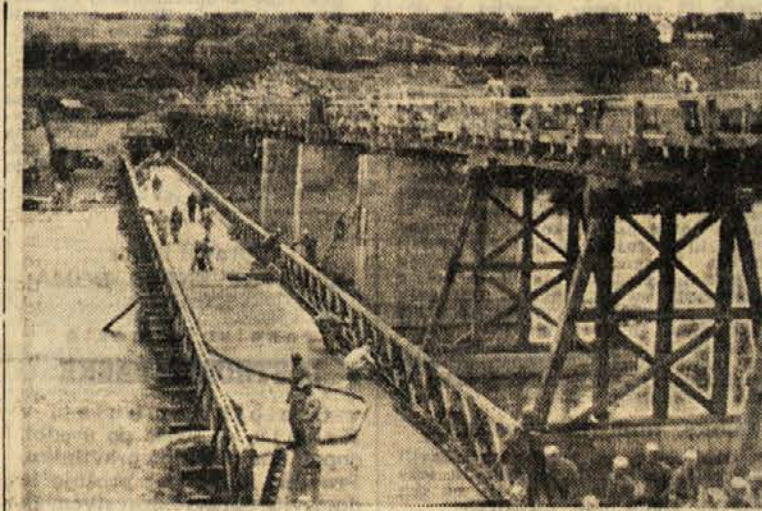
Zasavje, 4. julija. — Danes popoldne so se nad Zasavjem zgrnili črni oblaki. Med grmenjem se je v naliwu usula tudi toča, ki je padala nekaj minut.

kot kdajkoli doslej. Posebne prireditve pripravlja komunski odbor ZB skupaj s strelskimi družinami in društvom rezervnih oficirjev. Pri paradah in nastopih bodo sodelovali tudi obvezniki predvojnjskih centrov in obvezniki izvenarmadne vzgoje. Posamezne množične in družbene organizacije bodo priredile kulturnoprosvetne prireditve, športno tekovalanje in telesnovzgojne nastope. Prvega avgusta bodo, na Jesenicah praznovali občinski praznik in takrat bodo prireditve tega tedna dosegle višek. Za vse prireditve skrbi iniciativni odbor, komunska organizacija SZDL pa vodi priprave.

V Hrastniku so odlikovali 33 rudarjev

Hrastnik, 4. julija. — Kakor v drugih premovalniških tako so tudi v Hrastniku večeraj praznovali Dan rudarjev, hkrati pa so praznovali tudi občinski praznik. Na slavnostni seji MLO so po govoru predsednika Staneta Breška sklenili, da bo nova letos dograjena šola nosila ime hrastniškega narodnega heroja Jožeta Meniha-Rajka, ki je junško padel kot politični komisar legendarnega pohorskega bataljona.

Ob tej priložnosti je predsednik republikanske zbornice proizvajalcev in tajnik Zveze sindikatov Slovenije Mavricij Bore hrastniški rudarjem čestital ter tridesetimi izročil odlikovanja z rdi in medaljami dela. Predsednik mestnega gospodarskega sveta Stanko Dolenc pa je podjetjem in posameznikom, ki so najuspešnejše sodelovali na gospodarski lovski in planinski razstavi, po-

Pogled na novi most čez Kolpo pri Zuničih v Beli krajini

delil 35 diplom in nagrad. Obenem z manifestacijskim zborovanjem je matično društvo prostovoljnih gasilcev razvilo svoj društveni prapor.

Zasavska skupnost komun pripravlja družbeni plan za leto 1956

Krško, 3. julija

Včeraj so se v sindikalni dvorani v Krškem zbrali predstavniki krškega in trboveljskega okraja. Na posvetovanju so razpravljali o družbenem planu zasavske skupnosti komun za leto 1956. V obeh okrajih, ki se bosta po novi teritorialni razdelitvi letošnje jesen združila v Zasavsko skupnost komun, si prizadevajo, da bi čimprej proučili vse gospodarske probleme in sestavili družbeni plan za prihodnje leto.

IZ NASIH KINODVORAN

»Skrivnost sobe 17«

»The Girl in Room 17«. Režija: Arnold Laven. V glavnih vlogah: Edward G. Robinson, Paulette Goddard. Produkcija: United Artists 1933. — Podjetje za izposojanje filmov »Morava«, Beograd.

Ze naslov pove, da gre za kriminalni film. Tolpo pregrešnih zločincev lovi in na koncu tudi ujame oziroma spravi s tega mrloljubnega sveta kopa marljivih detektivov — to je v glavnem vsebina, ki jo film prikazuje, nič drugačna, kot jo po navadi srečujemo v vseh filmih tega žanra. Je pa to še kar zabaven film, brez vsiljivega, zlonamernega psihološkega hantejanja, ki naj bi lahkoverne gledalce prepričalo o pomembnosti in resničnosti skonstruiranega dogajanja na platnu, pa tudi brez primitivnih in banalnih efektov, ki so žal tako pogosto lastnost povprečnih kriminalnih filmov. Brez vsega tega, pa četudi je zmeraj brez kakšne umetniške vrednosti, je »Skrivnost sobe 17« film z dokaj boljšim namenom in učinkom — poljudno uro se ob njem kar zlahka zamotimo. Od začetka do kraja je vse lepo na svojem mestu, gangsterji kot detektivji, le simpatično se gredo, kdo bo koga, in ker to še od vsega začetka vemo, se lahko brez skrbi in udobno spopremo ob napeti in lahkotni skovani zgodbi. Skratka, film za odlični, ki si ga lahko ogledamo, ne da bi tvegali dobro razpoloženje, vendar pa prav tako ne bo nikomur škodilo, če si ga ne bo ogledal. Ski.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

»10 LET ŠPORTA V SVOBODI«

ZAPISKI OB KONCU...

Jubilejni teden naših športnikov »10 let športa v svobodi« je bil v nedeljo zaključen. Igrišča, na katerih je v tem tednu vse vrelo in v katerih so bile tri bune v glavnem vedno polne gledalcev, se bodo za nekaj dni umirila. Toda samo za nekaj dni. Športniki se bodo malo odpočili, nato pa bodo začeli spet trenirati, kar je nujno potrebno za doseg novih uspehov. Nekateri najbolj marljivi bodo mogoče trenirali že danes, drugi bodo začeli jutri, za nekatere je po tem tednu nastopila »mrtna sezona«. Vsi pa se zavajajo tega, da stopamo v drugo desetletje pod sinjimi zastavami.

Po tako veličastni reviji vseh naših športnikov ne bi bilo pravilno, če ne bi iz teh dni — od 25. junija do 3. julija — povzeli nekaj zaključkov. Za nekatere športne panoge, pravzaprav za večino bodo ti zaključki pozitivni, nekatere — manjšini — pa bomo povedali tudi nekatere stvari, o katerih mislimo, da bi jih bilo treba popraviti.

POGLEJMO NAJPREDJEN SENCNE STRANI

Drugi dan jubilejnega tedna so se na strelišču ob Dolenjski cesti pomerili najboljši strelci Slovenije v tekmovalni »Zlati puščici«, takoj zatem pa je bil pesterbovski republiški reprezentančni športni klub, Hrvat, BiH in Makedonije. Razen tega, da se je tekmovaljevalce začelo s precejšnjo zamudo, moramo poudariti tudi to, da na tekmovalni jugoslovanske elite strelcev ni bilo prisotno toliko gledalcev kot smo pričakovali glede na zanimanje naših ljudi za strelski šport, ki je zelo koristen tudi pri obrambi domovine.

Istega dne sta bili v najhujši vročini od 15. do 17. ure na Centralnem stadionu dve rokometni tekmi. Že dejstvo samo, da je v zgodnjem popoldnevu težko najti človeka, ki bi »žrtvoval« nedeljsko vročo sonce za ogled tekme, je bilo razumljivo, da se je zbralo na stadionu samo nekaj sto gledalcev. In to prav v panogi, ki je po svoje zelo zanimiva, in ki bi lahko imela več gledalcev.

SABLAČI BREZ GLEDALCEV

Ne moremo ti mimo dejstva, da si je kvaliteten sablaški prireditev, na kateri so nastopili najboljši jugoslovanski sablači, vse tri dni ogledalo le nekaj gledalcev. Upoštevati moramo, da je sabljanje plemenit šport, v katerem pride, kot v ostalih panogah, do izraza borbenost, sehnja in izkrcenost boričev. Vsekakor je to zelo zanimiv šport in bi mu morali v bodoče gledalci posvetiti več pozornosti.

EDINO REPUBLIŠKO PRVENSTVO V JUBILEJNEM TEDNU

Poglavje zase je bilo teniško prvenstvo Slovenije. Edino teniška zveza je izkoristila »priložnost« in v jubilejnim tednu izvedla republiško prvenstvo. Udeležba je bila zadovoljiva, ker so na prvenstvu sodelovali ne samo igralci obeh najmočnejših centrov — Maribora in Ljubljane, temveč

TURNIR

DESETLETNICE OSVOBODITVE

Ljubljana, 4. jul. Rezultati V. kola: Kieninger-Karakajev prekinjeno v 4. in 5. setu, 3:2; Udovčić-Padec 1:0, Stalberg-Pirc 2:0, Paolić-Puc 6:1, Ročak-Bertok remi, Gabrovšek-Milič remi, Bogdanović-Persitz 1:0, Vidmar-Witkowski prekinjeno v 4. setu, Grosek-Križevič 1:0.

Stanje po V. kolu Stalberg 4, Karakajev 3,5 (1. Puc, Udovčić, Grosek, Puc, Gabrovšek 3 itd.

MEDNARODNI KOŠARKARSKI TURNIR

V nedeljo sta bili zadnji tekmi mednarodnega košarkarskega turnirja v čast »10 let športa v svobodi«.

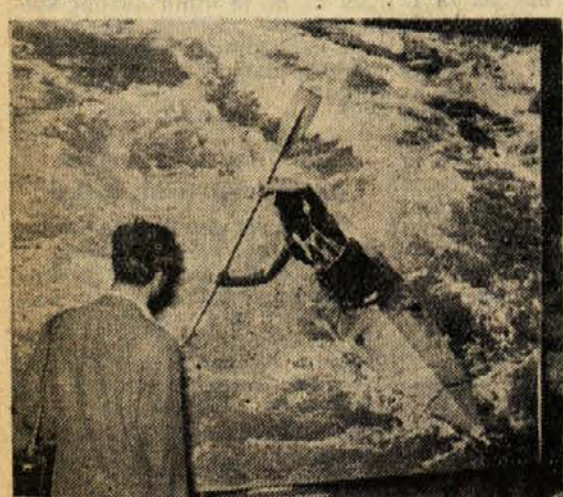
KONČNA LEŠTICA:

Proleter	3	2	0	1	178:151	4
Ljubljana	3	2	0	1	157:149	4
Montferlandaise	3	1	0	2	134:149	3
Olimpija	3	1	0	2	149:169	2

Miroslav Černe

Ravno v času, ko slovenski športniki slavijo deset let delovanja v svobodi, je nenadno premislil znani športni delavec in eden izmed pionirjev slovenske atletike — geometer Miroslav Černe. Ta vest je globoko presunila vsakogar, ki ga je poznal. Bil je vedno vedrega obraza, razpoložen in zgovoren, zato je imel širok krog prijateljev in sodelavcev. Njegova zasluga za slovenski šport so ogromne. Na športnem polju se je udeleževal več kot 35 let. V tem času je prejel številna priznanja za svojo delavnost. Bil je med ustanovitelji Atletske zveze Slovenije, v kateri je vse do svoje smrti aktivno sodeloval kot funkcionar in atletski sodnik. Sodeloval je tudi v drugih športnih organizacijah, pri Zvezi športov Slovenije in drugje. Pomagal je tudi pri gradnji številnih športnih objektov v Sloveniji. Ravno dan pred njegovo smrtjo mu je Zveza športov Slovenije podelila priznanje za njegov nesebično delo na športnem polju.

Ko slovenski športniki stopajo v drugo desetletje delovanja v svobodi brez tovariša Černe, jim bo spomin na njega svetel vzor.

Športno razstavo krasi tudi devet velikih fotografij (4 x 2,5 m).

Na sliki gledalec opazuje uspel posnetek kajakaša v brzici.

tudi igralci Jesenice, trboveljske Svobode, Kamnika, Kranja ter društev »Partizan« Brežice in Slatina Radenci. Ne moremo pa se pohvalno izraziti o kvaliteti igralcev in organizaciji sami. Razveseljivo je, da so se prebili v vrh slovenske teniške elite mlajši igralci, vendar so lanske favoriti (predvsem Prvaki Čebular) povsem odpovedali. Organizatorji so se sicer trudili po svojih najboljših močeh, videti pa je bilo, da svoji nalogi niso bili popolnoma kos.

V VEČINI NADVSE USPELE PRIREDITVE

Sedaj, ko smo si ogledali nekatere sečne strani, pa ne moremo iti mimo nad vse uspešnih prireditev. Že po slovenski otvoritvi je bila na letnem tečevišču ena najkvalitetnejših prireditev — telovadni dvoboj Jugoslavije in Danske. Na letnem telovadšču še dolgo časa ni bilo toliko ljudi, kot prav 25. junija, ko je bil ta dvoboj. In vsi številni gledalci so prišli na račun, ko so gledali mojstrske elegancije in dovršene izvedbe v vajah na orodju.

TEŽKOATLETOM — VSA ČAST!

K zelo uspešnim prireditvam lahko pristevamo tudi prireditev Težkoatletske zveze Slovenije. Mirno lahko rečemo, da so bili dvoboji v rokoborbi, boksu, judo in dvigavanju uteži med najbolj obiskanimi v tem tednu. S temi prireditvami so težkoatletski vsakdanji občinski pridobili v popularnosti svojih panog.

Odrežali so se tudi kolešarji s cestno dirko in nedeljskim kriterijem na ulicah okrog Tabora. Tudi ljubitelji košarke so prišli na svoj račun, ker so imeli priložnost videti štiri izvrstna moštva v borbi za prvo mesto na mednarodnem turnirju.

I. TURISTIČNO-ŠPORTNA RAZSTAVA

SKOZI ŠPORTNI PAVILJON

Orka »D« označuje nov velik montažni paviljon na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Okrog tega paviljona so v senel redkih dreves postavljeni šotori tabornikov in podjetja »Sport« iz Beograda, nekoliko stran pa dva koša za košarko. To je prvi pogled na prostor, na katerem so okoli turistične razstave sodelujejo tudi športne in telesnovzgojne organizacije, planinske, ljudske, športne, medicinske, strelci in drugi.

Pa stopimo kar v paviljon, ki vzbuja tako veliko zanimanje med obiskovalci razstave.

ŠPORTNA MEDICINA, TISK, PLANINCI...

V Sloveniji danes delujejo že številne športne ambulante, ki vodijo redno kontrolo nad zdravjem naših športnikov. Kako izgleda športna medicina, planinske razstave, posnetki športnih inštitutov za športno medicino v Ljubljani, ki je razstavil vse potrebne instrumente in aparate. Med ostalim vidimo na skrbno urejenih polnih tudi številne knjige in brošure, ki so na področju športne medicine zelo pri nas po osvojitvi.

Uprava »Poletja« — edinega športnega lista v Sloveniji — prikazuje med ostalim nastanek lista, fotografije svojega delovnega kolektiva, brošure in knjige, ki so jih izdali itd.

V kraljestvo naših planin povedo obiskovalce na obsebnem prostoru lepo urejena razstava Planinske zveze Slovenije. Ta organizacija vključuje danes čez 34.000 članov. Poseduje pa 139 postojank s 4407 ležišči. Tu so številne makete po osvojitvi zgrajenih planinskih domov, fotografije iz zgodovine slovenskega alpinizma, reliefi, zemljevidi itd. Razstavljena je tudi pastirski oprema iz Rače. Posebni kotiček je namenjen našim gorakim reševalcem. Tu vidimo vse, kar potrebujemo gorški reševalci za hitro pomoč ponesrečenemu. V sredini tega razstavnega prostora pa je postavljena miniaturna Alajževa stolpa — simbol najvišjega vrha pri nas.

»PARTIZAN« IN ZIMSKI ŠPORTI

Od 1. 1952 do 1954 je bilo porabljenih 125 milijonov dinarjev za obnovo telesnovzgojnih naprav. Danes imamo Zveza »Partizan« Slovenije 91 domov, 9 velikih in 197 ljudskih telovadšč. Na razstavnem prostoru Zveze »Partizan« sta razstavljeni fotografiji z raznih nastopov in zletov društev »Partizan« razstavljene tudi dve maketi modernih domov s telovadščali in igrišči.

Prizor s hokejske tekme predstavlja v hokejske oblečene lutke, okoli njih pa so številne lepe nagrade, ki so jih dobili naši hokejski in drsalski doma in v tujini. Veliki fotografiji Rudolfa Finžgarja in Tihota Muleja opozarjata gledalca, da je prišel v prostor, ki so ga opremili smučarji. Tu je tudi maketa velike planiške skakalnice in obeh manjših sood, poleg pa kipi, pokali, medalje, diplome in zastavice — priznanja našim smučarjem iz vseh evropskih dežel in celo iz Amerike.

BOKS, ODOBJKA, KOŠARKA

Okoli ringa so boksarji razstavili fotografije z raznih pomembnih tekmovalnih ter darila, ki so jih ob teh prilikah dobili naši tekmovalci.

V igri na mreži so slovenske ekipe žele že lepe uspehe. Za to uspehe so bile na številnih turnirjih in prvenstvih tudi nagrajene in te nagrade vidimo tudi na razstavi.

Ko si v vrsta žog, ki so vanj usmerjene opozarjajo na razstavnem prostoru košarkarjev. Tu so številni lepički z raznih gostovanj naših košarkarjev v tujini, lepe fotografije in seveda spet pokali, plakete, kipi in drugo.

Pozabiti ne smemo tudi nogometne, hokejske na kotlakah, ki so doživeli v Ljubljani »ognjeni krsti«, plavalcev, sablačev, balinarjev, veslačev, jahalcev in igralcev namiznega tenisa. Vsi ti so prispevali svoj delež k uspešnim prireditvam »deset let športa v svobodi«.

JUBILEJNI TEDEN JE USPEL

Kratek zaključek: jubilejni teden »10 let športa v svobodi« je vsekakor uspel. Do izraza je prišla množica slovenskih športnikov, razen tega pa so bile vsake dan na sporedu tudi kvalitete prireditev, ki so zajele množico gledalcev. Lahko rečemo, da je jubilejni katekološki športni panoge v tem tednu res prišel na svoj račun.

Moramo pa pohvaliti tudi Zvezo športov Slovenije in številne poštvene funkcije, ki so žrtvovali vse svoj prosti čas za to, da je jubilejni teden uspel v vsakem pogledu.

V. Slamberger

PRVA ŠPORTNA AKADEMIJA

USPELA PRIREDITEV

Ljubljana, 4. julija. Izredno pester program jubilejnih športnih prireditev je za nami. Včerajšnji dan je potekel v znamenju zaključnih prireditev. »Pika na i« je bila športna akademija, ki jo je okoli 1000 gledalcev prišlo videti na Gospodarsko razstavišče. Med številnimi gosti sta akademiji prisostvovala tudi dr. Marjan Dermataša, predsednik MLO in Jože Rus, predsednik Republiškega sveta Ljudske skupščine LRS.

VI. VESLAŠKA REGATA
Od vsepovsod številne prijave

VI. mednarodna veslaška regata, ki bo 10. julija na Bledu, bo letos, razen evropskega prvenstva, največja in najkvalitetnejša veslaška prireditev v Evropi. To potrjujejo številne prijave iz 7 držav, ki v veslaškem športu ne kaj pomenijo: Sovjetske zveze, Italije, Avstrije, Nemčije, Nizozemske, Romunije in Poljske. Prijavljenih je že 24 tujih ekip z okrog 120 veslači in 17 jugoslovanskih veslaških društev in klubov z okrog 250 veslači.

NOGOMET

Neuspeli »Zagreba«

Halmstad (Svedska), 4. julija. Mednarodno švedskih južnih pokrajin je večerj premagalo v Halmstadu nogometno moštvo »Zagreb« s 5:2 (3:1).

Dosedaj nismo bili vajeni gledati športne akademije. Sinoli pa smo videli, da tudi športniki na odrh lahko poskrbijo za pester program, ki navduši gledalce. V uro in pol trajajočem programu so člani ljubljanskih društev in učenci inštituta za telesno vzgojo demonstrirali navoženim številne športne panoge, ki imajo drugače na svojih samostojnih prireditvah dokaj malo obiskovalcev. Gledalci so vsako točko nagradili z navdušenim odobravanjem.

SABLAČI, KEGJAJCI, KONJSKI ŠPORT IN KOLESARJI

Nekaj fotografij in daril, to je vse, kar so razstavili sablači in kegjajci. Veliko bolj se je odrezala Zveza za konjski šport, ki je poleg številnih daril z raznih mednarodnih tekmovalnih razstavila tudi popolno jahalno opremo in dirkalni voz.

Rekvizite za vožnje na valjih imajo razstavljene kolešarji. Na njihovem prostoru vidimo tudi propagandno gradivo za vse večje dirke pri nas, predvsem pa za dirko »Po Hrvatski in Sloveniji«. Tu so tudi lepe fotografije in nagrade.

NOGOMET, ATLETIKA, TENIS IN ŠAH

Veliko število zastavic, nekaj zelo lepih pokalov ter fotografije, to je vse, kar vidi obiskovalec na prostoru nogometne.

Ni lahko skoditi 4 m s palco. O tem se prepriča vsakdo, ki si ogleda prostor atletov, saj je tu nameščena lestevica na tej višini. Poleg številnih fotografij iz raznih republiških tekmovalnih na posebnem prostoru razstavlja tudi Atletsko društvo Klavdivar svoja darila in fotografije.

Namizni tenis in tenis razstavljata kot ostali športi, fotografije in lepa darila.

Pozornost vzbujajo pri obiskovalcih tudi prostor šahistov. Tu je fotografirala naša šahovska Tita pri šahu, lepa šahovnica z umetniško izdelanimi figurami, fotografije naših mojstrov in velemojstrov, darila in številne knjige, ki so izšle v zadnjih desetih letih.

Za vsemi temi razstavljajo svoje proizvode razna podjetja za izdelavo in prodajo športnih rekvizitov, ki so svoje prostore zelo lepo opremlila.

To naj bi bil bežen pregled razstavnega prostora v paviljonu »D«, ki s svojimi razstavnimi gradivom nudi obiskovalcem prežet delovanja razstavljavcev v desetih setih svobode.

E. G.

PODJETJE V GRADNJI

ŽELEZARNA

»Boris Kidrič«
NIKŠIĆ

potrebuje

večje število
tehnikov

strojne in metalurške stroke, kakor tudi tehnike kemične in električne stroke za delo v valjarnah in jeklarni te železarni

Sprejeti kandidati bodo najprej poslani na prakso v neko jugoslovansko železarno, kjer bodo ostali dve leti.

Po vrnitvi v Nikšić bodo razporejeni pri železarni na delo po izmenah, v valjarnah in jeklarni.

Kandidati naj prošnji za napotilo na prakso prilože izjavo o svojem dosedanjem delu ter druge življenjske podatke.

V poštev prihajajo samo tehniki z urejeno vojaško obveznostjo.

Plača po pravilniku za kadre te železarni.

Ponudbe pošljite na naslov: Železarna »Boris Kidrič« Nikšić

1181

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE
LJUBLJANA - TITOVA 50

OGLEDJTE SI

I. TURISTIČNO
RAZSTAVO
OD 2. DO 14. JULIJA 1955

Podjetje »ADRIAIMPEX« zastopstvo inozemskih trgov, Ljubljana, Titova 34, razpisuje po 95. členu Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrti (Ur. list FLRJ 51/53) delovno mesto

glavnega računovodje

Pogoji: ekonomska fakulteta z vsaj 2-letno prakso v računovodstvu; popolna srednješolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso v računovodstvu; nižja šolska izobrazba z najmanj 10-letno prakso v računovodstvu. Pismene ponudbe z natančno navedbo prakse predložite naslovu najkasneje do 15. julija 1955.

Komisija za imenovanje direktorjev pri LJUDSKEM ODBORU MESTNE OBČINE KOTOR razpisuje

natečaj za direktorja

podjetja za proizvodnjo električne energije »ELEKTROBOKA« v Kotoru, LR Crna gora

Pravico sodelovanja pri natečaju imajo:

— elektrostrojni ali strojni inženirji s 5-letno prakso. Prednost imajo reflektanti, ki so delali v elektroindustriji

— Starejši strojni tehniki z 10-letno prakso, od tega najmanj 5 let v elektroindustriji

— visokovalificirani strojni ključavničarji z 10-letno prakso, od tega najmanj 8 let v elektroindustriji

Plača po tarifnem pravilniku podjetja

Prošnje z življenjepisom in podatki o službovanju pošljite ljudskemu odboru mestne občine Kotor — komisiji za natečaj — najkasneje do 15. julija 1955.

Komisija za imenovanje direktorjev pri LO MO Kotor. 1195

SKUPNOST JUGOSLOVANSKEGA ELEKTROGOSPODARSTVA BEOGRAD

Kosaničev venac 29/I

razpisuje natečaj za sprejem v službo:

več elektro in strojnih inženirjev-energetikov
več ekonomistov

z dokončano ekonomsko fakulteto

Pogoji: Večletna praksa po možnosti v elektroindustriji in znanje najmanj enega tujega jezika

več računovodskih in admin. uslužbencev

z večletno prakso in dokončano srednjo šolo.

Ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanje službovanja pošljite na gornji naslov najkasneje do 12. julija 1955. 1211

OGLAŠUJTE V »LJUDSKI PRAVICI«

GRADBENO PODJETJE »RADNIK«, DARUVAR

LIKVIDACIJSKA UPRAVA

bo dne 9. julija 1955 ob 10. uri razprodajala

različni gradbeni material in inventar

razen tega pa bo prodala še:

Kamion »Mercedes«, 7 t — kamion »Mercedes«, 4 t — kamion »MAN«, 3,5 t — kamion »Chevrolet«, 3 t — več mešalcev za beton od 150 do 250 litrov — motor »Arans«, 6 do 8 KS — motor »Slavija«, 9 KS — motor »Ganz«, 22 KS — traktor goseničar »Ansaldo« — 3-tonsko kamionsko prikolico — kamion »ZIS«, 4 t — osebni avtomobil »Buick«, 4-sedežni — Dvigala.

Interesenti naj se javijo 9. julija 1955 ob 10. uri v upravi podjetja, Daruvar, Chloupekova 30.

2181

Najnovejši obrazi

po »Uputstvu o podnošenju izveštaja o privremenom periodičnom obračunu i bruto bilansu« (Uradni list FLRJ št. 27/55) in sicer:

Obrazec »D-trg« (obr. št. 2/15)
Obrazec »D-trg« (obr. št. 2/15a)
Obrazec »D« (obr. št. 2/16)
Obrazec »D-1« (obr. št. 2/16-a)
Obrazec »DF« (obr. št. 2/83)
Obrazec »VD« (obr. št. 2/80)
Obrazec »B« (obr. št. 2/13)
Obrazec »U« (obr. št. 2/82)
Obrazec »PR« (obr. št. 2/24)
Obrazec Prilog br. 1 uz izveštaj o periodičnom obračunu (obr. št. 2/81)
Obrazec »P« po Uradnem listu FLRJ št. 21/55 (obr. št. 2/14-a)
Obrazec »H« po Uradnem listu FLRJ št. 21/55 (obr. št. 2/85).

Izdani so in naprodaj v vseh knjigarnah. Izdaja v latinici. Izvršujemo tudi posamezna naročila obrazcev, najmanj 50 izvodov.

Prihodnje dni bo izšlo:

»Priručnik za utvrđivanje i razpodelu ukupnog prihoda i dobiti privrednih organizacija i naplatu prihoda budžeta i fondova.«
(S praktičnimi primeri za sestavljanje periodičnih obračunov in izpolnjevanje drugih obveznih obrazcev) — V latinici.

Avtorji: ing. Ivan Apostolović, Vljeko Djončić in Borko Jevtić

BIRO ZA IZRADU OBRAZACA

ZALOŽNIŠKO-TISKARSKO PODJETJE

BEOGRAD, Prizrenska 6

Poštni predal 479. — Telefon: 28-107 in 26-065. — Telegrami: Obrazac-Beograd

1227

DNEVNE NOVICE

Nocoj, v torek 5. julija ob 20.30 bo v Križankah koncert Državnega simfoničnega orkestra iz Zagreba. Na sporedu je IX. Beethovnova simfonija. Dirigent: F. Zaun (Gracdec). Solisti: Vilma Nožinić, Nada Putar, Noni Zuncic in Tomislav Neralić (vsi iz Zagreba). Velja tudi za abonmaja A in B. V primeru slabega vremena bo koncert v Unionu.

Jutri, v sredo, 6. julija ob 20.30 bo v Križankah koncert Ansambla zagrebških solistov. Dirigent: Antonio Janigro. Solisti: Dora Gušić in Vladimir Ružđjak. Velja tudi za abonmaja A in B. Koncert bo v primeru slabega vremena v dvorani Slovenske filharmonije.

Vstopnice za oba koncerta so še na razpolago v festivalni blagajni v Križankah. Rezervirane vstopnice za koncert Ansambla zagrebških solistov 6. julija dvignite danes do 12. ure, sicer zapadejo.

Maturanti in maturantke ljubljanskega učiteljskega in leta 1919 in leta 1920, ter maturantke vojnih letnikov so vabljeni na sestanek v nedeljo 10. julija ob 9. uri dopoldne na vrtu hotela Union v Ljubljani. Prijave na naslov Jože Zupančič, Ljubljana, Grbin 26.

Imaš težke noge? Dodaj kopeli »Jela« sol in občutek mladosti ti bo sladki življenje!

FLEX je vedno samo v prvovrstni kvaliteti! Pod znamko »FLEX« v originalnih steklenicah gotovo ne dobiš nadomestka. FLEX je vedno samo prvovrstni!

Delovni kolektiv SGP Slovenija ceste sporoča težko vest, da je nenadoma preminil naš marljivi, dolgoletni član

SIMON SIMONIČ

kvalificirani asfalter

Dragega delovnega tovariša, žrtev dela, smo prepeljali iz Postojne v njegov domači kraj Markovci pri Ptuj, kjer bo pokopan 5. julija 1955 depoldne. V zornemu članu kolektiva bomo ohranili trajen spomin.

Ljubljana, 4. julija 1955.

DIREKCIJA SGP SLOVENIJA CESTE ZA SVOJE KOLEKTIVE IN SINDIKALNO PODRUŽNICO

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila tovarišica

Janja Bezenšek

profesorica na II. gimnaziji v Celju

Zvesto tovarišico in odlično vzgojiteljico bomo ohranili v trajnem spominu.

Celje, 5. julija 1955.

Profesorjski zbor II. gimnazije in odbor Društva profesorjev v Celju

Slovenski športni javnosti sporočamo, da je dne 3. julija nenadoma preminul tovariš

geom. MIROSLAV ČERNE

zaslužni pionir slovenske atletike

Pokojnega tovariša bomo spremili k njegovemu zadnjemu počitku v torek, 5. julija ob 18. uri iz Nikolajeve mrliške veže na Zalah.

S svojim nesebičnim delom si je sam postavil svetel spomenik v slovenskem atletskem športu.

IZVRŠNI ODBOR ATLETSKE ZVEZE SLOVENIJE, ZBOR ATLETSKIH SODNIKOV SLOVENIJE

Vsem športnikom, športnim delavcem in organizacijam sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil dolgoletni in zaslužni športni delavec

geom. MIROSLAV ČERNE

član Zveze športov Slovenije

Vzornega športnega delavca in iskrenega tovariša bomo ohranili v najlepšem spominu.

Pogreb bo v torek, 5. julija ob 18. uri z Zalah.

Ljubljana, 5. julija 1955.

ZVEZA ŠPORTOV SLOVENIJE

PREDAVANJA

Slovenska Akademija znanosti in umetnosti in Društvo inženirjev in tehnikov LRS vabita na predavanje, ki bo dne 5. julija ob 18 v predavalnici Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana, Novi trg 3. Predava dr. ing. I. Leviant iz Pariza o temi: »Aktualno stanje vacuum concrete postopka in njegove aplikacije v svetu«. Predavanje je spremljano z diapozitivi in filmi.

Pododbor Združenja rezervnih oficirjev terena »24 talcev« vabi vse rezervne oficirje na splošno predavanje v Dijaški dom Ivana Cankarja, Poljanska cesta 20, v sredo, 6. julija. Predavanje: »Splošno o obrambi«. Odbor.

LASTNICE IN LASTNIKI NARODNIH NOŠ!

Zveza ljudskoprosvetnih društev za okraj Ljubljano — prosi vse, ki imajo svoje narodne noše, da se v njih udeležijo sprejema peds. indijske vlade Nehruja, ki pride v Ljubljano v torek, dne 5. julija popoldne.

Zbirališče vseh narodnih noš bo ob 15. uri pred palačo direktorije pošte (Cigaletova ulica), od koder bodo razporejene na najvidnejša mesta.

ZREBANJE TOVARNE CELEIA-SAD

Izrebanje so bile naslednje številke: 299.963, 572.617, 218.009, 214.523, 214.535, 215.434, 214.473, 215.088, 215.107, 214.693, 215.134, 215.135, 496.038, 495.078, 492.039, 496.998, 496.830, 593.048, 592.324, 595.436, 157.535, 157.573, 185.963, 186.010, 236.739. — Dobitniki naj pošljejo zrebne listke z izrebanim številko v tovarno, istočasno naj navedejo svoj točen naslov. Pri vsakem nakupu sadnih sokov v trgovski mreži zahtevajte od prodajalcev zrebne listke. Če prodajalci zrebni listov event. nimajo, naj jih zahtevajo od dobaviteljev. — Celeia-Sad, Celje.

GLEDALIŠCA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Torek, 5. julija ob 20: Dostojevski:

»Bele noči«:

Molière: »Sganarelle ali Namišljeni rogonosec«.

Javna predstava Akademije za igralsko umetnost. Izven.

Sreda, 6. julija ob 20: Dostojevski:

»Bele noči«:

Molière: »Sganarelle ali Namišljeni rogonosec«.

Javna predstava Akademije za igralsko umetnost. Izven.

EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Križanke, Viteška dvorana

Cetrtek, 7. julija: Zola-Maurette:

»Thérèse Raquin«.

Sobota, 9. julija: Zola-Maurette:

»Thérèse Raquin«.

Vstopnice za predstavo dne 29. junija, ki je zaradi nenadne obolesti v ansamblu odpadla, veljajo za dne 7. julija.

Vstopnice se dobijo v Festivalni blagajni, Trg francoske revolucije. — Rezervacije tel. 22-295.

RADIO LJUBLJANA

Sporoč za torek, 5. julija 1955.

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00—6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored), vmes ob 6.30 Pregled tiska — 6.35 Slovenske narodne pesmi — 7.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 7.30 Gospodinski nasveti — 7.40—8.00 Zabavna glasba — 12.00 Opoldanski spored lahke glasbe — 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.00 Kmetijski nasveti — Adolf Šauperl: Redčenje plodov — 13.10 Glasbeni mozaike (pester spored operne in solistične glasbe) — 14.30 Indija v pesmi — 15.30 Prenos sprejema predsednika indijske vlade Nehruja v Ljubljani — 16.20 V svetu opernih melodij — 17.15 Plesna glasba, vmes reklame — 18.00 Zdravstveni nasveti — 18.10 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberne — 18.30 Sportni tednik — 19.00 Zabavna glasba — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Slovenske narodne pesmi pojeta zbor Slovenske filharmonije in Akademski pevski zbor — 20.30 Tedenski notranji politični pregled — 20.40 Isaac Stern in Aleksander Zakin izvajata virtuozne skladbe za violino in klavir — 21.00 Radijska igra — Dušan Radovič: Ladja »Maščevanje« — 21.45 Lepe melodije — 22.15—23.00 Zaplešite z nami (plesna glasba) — 22.15—23.00 UKV program: Nočni koncert — 23.00—24.00 Odsluži za tužno — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba)

SZDL in ZK terena Spodnja Šiška sporočata žalostno vest, da je nenadoma po kratki teški bolezni umrl njun član, tovariš

VALENTIN DOLINAR

prekaljen bорец za delavske pravice in aktivist NOB, odlikovan z Redom zasluge za narod III. stopnje. Pogreb nepozabnega tovariša bo v torek, 5. julija ob 17.30 iz mrliške veže na Zalah. Slava mu!

Ljubljana, 5. julija 1955.

Okrajni odbor Zveze borcev NOV Ljubljana in španski borci LRS sporočajo žalostno vest, da je umrl tovariš

JOŽE SAKSIDA

Pogreb nepozabnega tovariša bo v sredo, 6. julija 1955 ob 16.30 iz Jožefove mrliške veže na Zalah.

Ljubljana, 5. julija 1955.

Španski soborci in Okrajni odbor Zveze borcev NOV Ljubljana

V SVOJI NAJVEČJI DELOVNI VNEMI NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL NAS DRAGI TOVARIS

Valentin Dolinar

VEČLETNI PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA

VZORNEGA IN VSESTRANSKO DELAVNEGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU!

LJUBLJANA, 4. JULIJA 1955.

DELAVSKI SVET IN UPRAVNI ODBOR PODJETJA

»ZVEZDA«

Proliferonosorna služba

Poročilo za dne 4. julija 1955

V soboto je bilo po vsej Sloveniji lepo vreme, medtem ko so bile v nedeljo močne krajevne nevihte, ponekod tudi s točo. Srednja dnevna temperatura se je gibala med 21 in 24 stopinj Celzija. Večje množne padavin so zabeležili v nedeljo zvečer, predvsem v jugozahodnem predelu Slovenije — od 10 do 30 mm.

Napovedi: Opozarjamo vinogradnike Bele krajine in to v okolici Črnomlja in Semiča, da pohljuje s tretjim škropljenjem n ga končajo do 5. julija.

V ostalih vinorodnih krajih Bele krajine, Dolenjske in Stajerske so izredno ugodni pogoji za razvoj peronospor. Visoka temperatura in padavine so povzročile ponovno infekcijo.

Dne 3. julija je prišlo do infekcije v sledečih krajih: Dol, Lendava, Kapela, Radgona, Zavrč, Maribor, Pekre, Celje in Slov. Konjice.

Dne 4. julija zgodaj zjutraj je prišlo do infekcije v sledečih krajih: v okolici Bizelskega, Novega mesta, Brežic, Kriškega, Kostanjevice in Radovnice v Beli krajini.

Opozarjamo velika vinogradniška posestva, ki ne morejo končati škropljenja v roku 4—5 dni od časa infekcije, naj takoj začnejo s tretjim škropljenjem.

V primeru, da ostanejo temperaturne prilike enake 2. in 3. juliju (sobota, nedelja), je pričakovati pojav peronospor v omenjenih krajih v noči med 7. in 8., ter med 8. in 9. julijem.

Za ostale kraje Stajerske in Dolenjske bomo čez tretjega škropljenja sproščamo objavili.

Opozarjamo, da je tretje škropljenje najvažnejše in zaradi tega pazite na kvaliteto deo, saj je tretje škropljenje za pridelek najvažnejše. Vsi vinogradi, ki so utrpeli škodo zaradi toče, naj bodo dopolnilno poškropljeni.

Uprava hidrometeorološke službe in Kmetijski inštitut

VESTI IZ MARIBORA

DEŽURNA LEKARNA

Torek, 5. julija: lekarna »Medje«, Meljska cesta 2.

Od 9. ure zvečer pa do 6. ure zjutraj se izdajajo zdravila na zdravniške recepte, napisane istega dne ali noči. Lekarna »Center« je odprta neprenehoma od 7. ure zjutraj pa do 19. ure zvečer.

KINO

PARTIZAN: angleški film: »Pregajanje do smrti« s tednikom.

UDARNIK: sovjetski barvni film: »Zvesti tovariši« s tednikom.

POBREZJE: avstrijski film: »Jaz in moja žena« s tednikom.

STUDENCI: ital. film: »Kako sem odkril Ameriko« s tednikom.

LETNI KINO »SOLA«: italjan. film: »Kako sem odkril Ameriko« s tednikom.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Torek, 5. jul. ob 20: Puccini: »Madame Butterfly«. Gostovanje prvalandje Beograjske Opere Valerieje Heybalove. — Izven.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJAJO

KINO »UNION«

Ameriški film

»Julij Cezar«

Tednik. Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. V glavni vlogi Louis Carhern, Marion Brando, James Mason in Greer Garson. — Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

Ameriški film

»MOŽJE«

Tednik: »Filmske novosti št. 27«. — Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Marlon Brando in Teresa Wright. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 in od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški film

SKRIVNOST SOBE 17

Tednik. V glavni vlogi Edward G. Robinson, Paulette Goddard in K. T. Stevens. — Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje.

KINO »ŠIŠKA«

Ameriški film

SKRIVNOST SOBE 17

V glavni vlogi Edward G. Robinson, Paulette Goddard. Režija: Arnold Laven. Predstavi ob 18, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »SLOGA«: Amer. film: »Skrivnost Indijanke«. Tednik. Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Kirk Douglas in Elisabeth Threant.

Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 9 dalje.

KINO »SOCA«: Italijanski film: »Na konci mešč«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. Danes zadnjikrat. — V glavni vlogi Frank Latimore in Milly Vitale. Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 16 dalje.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: Ameriški film: »Julij Cezar«. Tednik. Predstava ob 20.45. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

KINO »LITOSTROJ«: Francosko-italijanski barvni film: »Grof Monte Christo. I. del. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave.

JESENICE: »RADIO«: Jugoslov. film: »Krvava pot«. Predstavi ob 18 in 20.

»PLAVZ«: Ameriški film: »Skrivnost Indijanke«. Predstavi ob 18 in 20.

»LETNI KINO«: Francoski film: »Zadovoljstvo Pariza«. Predstava ob 20.30.

CELJE: »UNION«: Zaprto.

KRANJ: »STORŽICE«: Ameriški film: »Proletarska zaščita«. Predstavi ob 18 in 20.

»SVOBODA«: Italijanski film: »Rim ob 11«. Predstava ob 20.

Upravni odbor KMETIJSKE ZADRUGE V DOBOVI

razpisuje mesto stalnega

KNJIGOVODJE

Pogoji za sprejem: primerna šolska izobrazba ter po možnosti praksa v knjigovodstvu. Mesečni prejemki in nastop službe po dogovoru. Samsko stanovanje zagotovljeno. Sprejemmo eventualno tudi mlajšo moč. Ponudbe je poslati pisмено ali pa osebno na naslov.

Oglašujte v našem listu!

Uprava Splošne bolnišnice v Slovenjem Gradcu razpisuje mesto glavnega inventarista

Pogoji: Popolna srednja ali njej enaka šola. — Za razpisano mesto je določena dopolnilna plača. Za samce je stanovanje in ostala oskrba možna v zavodu. Pismene prošnje sprejema uprava bolnišnice do 15. julija 1955.

2461

»JUGOINSPEKT«

podjetje za kontrolo blaga Beograd, Trg republike 3

poziva uslužbenca

Ki so bili leta 1954 v službenem razmerju s tem podjetjem, da se javijo svojim izplačilnim blagajnam v direktajah podjetij

ZARADI IZPLAČILA DELA PLAČ IZ DOBIČKA ZA LETO 1954.

Pravico do deleža imajo uslužbeni, ki zaostane pogojem po členu 31 Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij (Ur. list FLRJ, št. 56-53). Rok za uveljavljanje pravice je tri mesece od dneva objave tega poziva. Po tem roku izgube uslužbeni pravico do izplačila Z neizplačanimi zneski pa se bo ravnalo po členu 32 in 33 citirane uredbe.

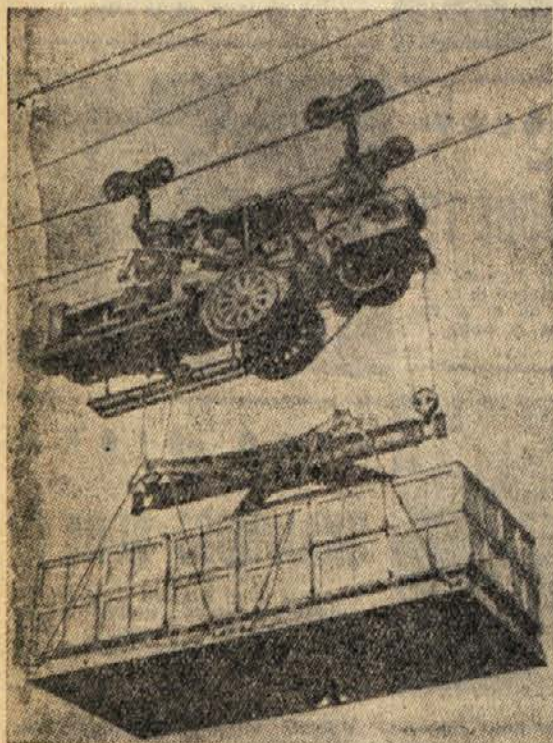
1180

Naša nova slikanica

Zelite postati piloti?

Naša nova slikanica vas bo popeljala skupaj s tremi mladimi prijatelji pod sinje nebo. Spoznali boste pogumne mlade pilote, ki so še pred nedavnim samo sanjali o preletu življenju letalcev, danes pa že sami vodijo letala visoko pod nebom.

Pridružite se nam! Čez nekaj dni poletimo.

Na sliki vidite zračno železnico, ki jo uporabljajo v ZDA za iztovarjanje in natovarjanje ladij

SPOPAD MED EGIPTOVSKIMI VOJAKI IN TIHOTAPCI

Vojaštvo je moralo poklicati na pomoč tudi letala

Egiptovske motorizirane čete so se več dni ob pomoči letal borile proti do zob oboroženi tolpi tihotapcev maml. Nad 500 vojakov na velblodih je zasledovalo tihotapce, ki so se utrdili na pogorju vzdolž Rdečega morja in se branili z hrastrelkami.

Prejšnji teden v noči od sobote na nedeljo se je neka ladja brez luči mimo otokov pred vhomom v Sueški zaliv skrivaj približala obali. Ko je bila oddaljena od nje samo še nekaj metrov, je oddelek obalne straže na velblodih opazil, da je v gorah pripravljenih kakih 50 oboroženih. Beduinov. Egiptovski vojniki so prijeli kapitana in posadko ladje,

ko se je v čolnu pripeljala na obalo, in ugotovili, da je na njej več sto kilogramov maml, vrednih najmanj dva milijona funtsterlingov. Beduini, ki so čakali na tovor, da bi ga odpeljali v Nilsko dolino, so takoj navalili na obalno stražo. Niso pa mogli prodreti do dragocenega tovara. Navsezgodaj so se umaknili v gore. V ponedeljek so dobili ojačanje in prišlo je do več spopadov. Egiptovske čete so morale naposled uporabiti letala. Medtem so se tihotapci polagoma prebili po težko dostopnih gorskih stazah in odnesli pete, čeprav je bila Nilka dolina obkoljena.

Ladjo so odpeljali v Suez. Preiskava je pokazala, da je vozila ta ladja po vsem Srednjem vzhodu in se ustavila najmanj v štirih deželah, preden je prispela do obale Rdečega morja v Saudovi Arabiji.

Na Grönlandiji bodo iskali uran

Povsem nepričakovano je poslala danska Komisija za jedrsko energijo pred nekaj dnevi z letalom na Grönlandijo skupino znanstvenikov. Tam naj bi iskali uran in torij. Predsednik danske Komisije za jedrsko energijo je z Nobelovo nagrado odlikovani svetovno znani strokovnjak na tem področju Niels Bohr. Njegov sklep, da pošljejo na Grönlandijo znanstvenike iskat uran in torij, je prišel tako nepričakovano, da so morali nekateri člani odprave prekiniti dopust. V juliju namenjajo Danci poslati na Grönlandijo še drugo odpravo.

Stradivarijeve gosli v kmečki hiši

V hišo nekega italijanskega kmeta v Tononu pri Ascoli Piceno je prišel ondan neki zdravnik, dober poznavalec glasbe. Njegovo pozornost so vzbudile izredno lepe gosli. Ogledal si jih je in opazil na njih napis: Antonius Stradivarius Cremonensis faciebat Anno 17... (Letnice ni bilo moč razbrati). Strokovnjaki so ugotovili, da gre za pristne Stradivarijeve gosli. Kmet jih je podedoval po svojih prednikih.

liko truda in denarja za graditev velikih zaklonišč pod zemljo.

Sef švedskega obrambnega štaba generalmajor Richard Aakerman meni, da bi v primeru nove vojne najbrž sploh ne mogli računati s formalno vojno napovedjo. Po njegovem mnenju bi se začela nova velika vojna z letalskim napadom, morda celo z metanjem atomskih bomb. Sovražnik bi napadel predvsem velika mesta. In za tak primer se mora Švedska že zdaj pripraviti. Vojaške oblasti morajo predvsem poskrbeti za zaščito civilnega prebivalstva. Zadnji izhod vidi Aakerman v evakuaciji velikih mest. Število prebivalcev Stockholma naj bi se skrčilo v primeru vojne na 50.000, Göteborga na 35.000, Malmöja pa na 20.000. Samo tako bi se lahko ognili velikemu številu žrtev atomskih bomb.

In zato grade na področju Stockholma in v drugih večjih mestih velika podzemeljska zaklonišča, kamor bi se zatekli prebivalci, če bi jih oblasti ne utegnile evakuirati. V Stockholmu je v enem zaklonišču prostora za 10.000, v drugem pa celo za 20.000 ljudi. Prvo ima dve, drugo pa tri nadstropja. Ker je glavno mesto Švedske zgrajeno na granitu, so morali razstreliti na stotine kubicov skat. Ljudje bi imeli v tem zaklonišču nad seboj 15 do 20 m debelo granitno streho. Zaklonišče ima tudi posebne plinske čistilce in filtre, da bi po potrebi hitro odstranili radioaktivne snovi. Vse je urejeno tako, da bi lahko ljudje v zaklonišču udobno stanovali.

Stroški za prvo zaklonišče so znašali 8 milijonov, za drugo pa 13 milijonov švedskih kron. Kako so zbrali toliko denarja? Kaj lahko. Pristojne vojaške oblasti so oddale zaklonišča v najem velikim tiskarnam, ki se ukvarjajo z nakupom in prodajo nafte in bencina. V prvem zaklonišču je prostora za 400, v drugem pa za 650 avtomobilov ali kamionov. Podzemeljski prostori in hodniki so obloženi s ploščicami in opremljeni z bencinskimi in servisnimi postajami. Najemniki so se zavezali, da bodo plačevali najemnine 35 let, že vnaprej pa so plačali 5 milijonov kron. Vlada je prispevala 10,5 milijonov, mesto Stockholm pa nad 5 milijonov.

Stroški za vsa zaklonišča, kar jih bodo zgradili na Švedskem, bodo znašali kakih 250 milijonov kron. Podzemeljska središča za poveljstvo civilne obrambe bodo zgradili v 49 švedskih mestih še letos. V vseh že zgrajenih zakloni-

skih Švedske je prostora za dva milijona ljudi. Ko bo uresničen celotni gradbeni načrt, bo v zakloniščih prostora za štiri milijone prebivalcev švedskih mest.

Opoldanski počitek

Ameriški zdravnik dr. Clarence Mills nujno svetuje Američanom, naj si po kosilu zmeraj privoščijo kratek počitek, vsaj četrt ure. Pravi namreč, da je treba veliko število raznih bolezni srca v Ameriki pripisati posebnemu načinu življenja v tej deželi. V Ameriki delajo ljudje tako naporno, da se hitro izčrpajo. Večina Američanov dela v neprestani mrzlični napetosti. Vse mora biti narejeno hitro. Zato jim dr. Mills nujno svetuje, naj si privoščijo vsaj opoldne malo počitka. Spanje ponoči je po njegovem mnenju koristno, enako koristen pa je tudi kratek opoldanski počitek. Opoldne pa človek ne sme spati dolgo, ker se sicer potem ne počuti dobro.

Na sliki vidite eno izmed zaklonišč, ki jih gradijo v Stockholmu. Zaklonišča imajo obliko predora. Po mnenju strokovnjakov jim ne bo mogla škodovati niti najmočnejša atomska bomba.

Atomska doba v gospodinjstvu

Ameriškim gospodinjam obetajo ogrevalne in hladilne naprave na atomski pogon

V treh ali štirih letih bodo v Ameriki že lahko čitali iz družinskega proračuna izdatke za premog ali nafto ter dokončno odstranili iz hiš predpotopne peči. Morda so tudi hladilnikom dnevi že šteti, morda ni daleč čas, ko bodo v ameriških hišah kurili in hladili z napravami na atomski pogon. Predstavniki ameriške industrije so trdno prepričani, da bodo dotlej že lahko postavili na trg atomske naprave, ki ne bodo dražje od televizijskih aparatov ali motociklov.

Generalni direktor inštituta ameriške industrije za grelce za vodo in druge segrevalne napra-

ve Robert Ferry je rekel, da je edino še odprto vprašanje preskrba z zadostnimi količinami cenjenih atomskih surovin. Atomski grelec za vodo ne bo večji od dveh običajnih avtomobilskih baterij. Narejen bo tako, da bo izključena sleherni nevarnost eksplozije ali žarčenja na ven.

Enkratna polnitev atomskega grelca za vodo bo zadostovala za 6 let, da bo imela vsa hiša enakomerno temperaturo: poleti z močno ohlajeno vodo v ceveh, pozimi pa z ustrezno toploto. Razen tega pa bo izločal atomski grelec za vodo še dovolj toplote, da bo sprotil topil morebitni sneg

in led na stopnišču ali v veži, kotlikor ga nanosijo ljudje na čevljih. Če bo hiša že imela ogrevalne naprave, bodo znašali stroški za vgraditev atomskega grelca 1000 dolarjev, drugače pa 1500. Stroški za zgraditev hiše bodo v prihodnje za 300 do 500 dolarjev manjši, ker bodo odpadle peči. Obratni stroški atomske kurjave bodo omejeni na izmenjavo porabljenega atomskega gradiva z novim.

Chessman je napisal še eno knjigo

ki bo izšla štiri dni pred njegovo usmrtnitvijo

Poročali smo že, da je usoda Carylla Chessmana, obsojenega na smrt zaradi umora, končno zapečatena in da ga čaka v kratkem usmrtnitev na električnem stolu. Prejšnji teden je Chessman povedal nekemu novinarju, da se mu je posrečilo spraviti iz celice smrti rokopis svoje druge knjige, ki naj bi izšla z naslovom »Trial

by ordeal» (»Božja sodba«). Pri tem so mu pomagali sojetniki.

Chessman je bil obsojen na smrt leta 1948. Njegova prva knjiga »Celica smrti 2455« je zaslovela po vsem svetu. Kmalu potem so ameriške oblasti odredile, da v prihodnje noben na smrt obsojen zločinec ne bo smel pošiljati iz celice rokopisov. Takrat je imel Chessman napisano že drugo knjigo. Ko je hotel izročiti rokopis svojemu založniku, ga je jetniška uprava zaplenila. Tedaj pa so mu priskočili na pomoč sojetniki. Rokopis so prethotapili iz jetnišnice in tako je prišel v roke založniku.

Druga Chessmanova knjiga naj bi izšla 11. julija, štiri dni pred njegovo usmrtnitvijo. Strašna igra z življenjem tega obsojenca se bo zaključila na kaj čuden način. Založnik bo nedvomno pri tem izrednem naključju dobro zaslužil. Američani so navdušeni za podobne senzacije in druga Chessmanova knjiga bo razprodana še prej, kakor je bila prva. Pisec pa od nje ne bo imel nobene koristi, saj bo že mrtev. Njegova smrtna obsodba je namreč postala pravomočna.

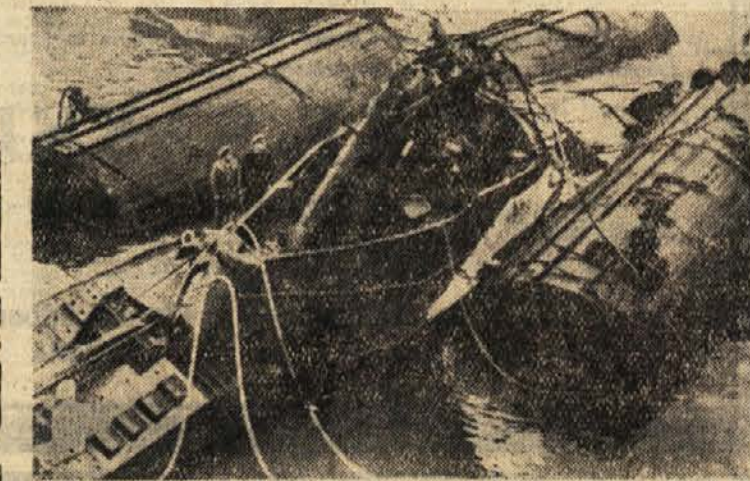

»Možiček, če se ne motim, je v kuhinji tat.«

»Tako — da bi le pojedel ostanke špinače, ki si mi jo skuhalo večeraj za kosilo.«

Brez besed

Še ena slika o dvigavanju potopljenega angleške podmornice »Sidon«

in kazno je bilo, da ima v pljučih bogato zalogo zraka. Lung Yen je želel, da bi bil to njegov sin, toda fantiči so bili videti starejši od Saileonga. Cim dlje so tekači tekli okrog arene, tem nemirnejši je bil Lung Yen. Planil je pokonci, mahal z rokami in vzpodbudno klical za njimi. Če bi izgubil še tistih dvajset centov, ne bi mogel povabiti sina na raco in ribo v kiselsko sladki omaki, marveč bi mu naplačilo zapadlo in sina bi moral povabiti v običajno kuhinjo, kjer si lahko dobil samo riž in svinjino. Toda na to v ognju stave ni mislil. Morala je biti čarovnja, ki je tičala v obleki in naredila iz njega velikega moža, velikega moža za en dan.

Tretji je zmagal. Sosed je nekoliko godrnjal, toda iz živketa-jočega žepa je privlekel dvajset centov in jih izročil Yenu.

»Kaže, da se gospod na to zadevo razume,« je rekel in njegove besede niso zvenele kot poklon. Tedaj pa je postal Lung Yen zelo resen, kajti dečki, ki so nastopili zdaj in se postavili v vrsto, potem pa počenili in se hkrati z rokami rahlo dotaknili tal, ti dečki so bili mladi in eden med njimi, o tem je bil Lung Yen prepričan. Je moral biti njegov sin. Sapo mu je zaprlo, ko je pogledal v areno in jel iskati sina. Nobenega glasu ni bilo, ki bi mu pripovedoval, in nobenega znaka, ki bi mu naznanil, kateri izmed dečkov je prišel iz njegove krvi, katerega je zaplodil, da bi nadaljeval nezlomljivo verigo družine. Na skrajnem robu stoječi je bil močan in lepo raščen, bil pa je rjave polti običajne barve. Četrta je bil lažji in šibkejši in barva njegovega telesa je bila barva breskve, na katero sije sonce. Lung Yen je globoko vzdihnil, ko se ni mogel odločiti, katerega teh dveh bi želel imeti za sina. Tedaj pa je počil strel in dečki so startali.

»Prehitro, prehitro!« je zaklical Lung Yen ves v skrbeh in

povesil roke. On, ki je bil vajen preteči pred rikšo neskončne proge, ni računal s tem, da imajo dečki pred seboj samo kratko progo. Zmagal ni ne rjavi, ne deček breskove barve, marveč najmanjši v vrsti, ki je z glavo, nagnjeno nazaj, prehitel druge. Lung Yen je vroče želel, da bi bil ta njegov sin; ko pa je teklet deček med vzklikanjem množice skozi cilj in se takoj potem izčrpan zgrudil, je Lung Yen vendarle spet želel, da to ne bi bil njegov sin, ker je začutil v srcu, da pomilujoče zaničuje dečka, ki je ležal na pesku in ki sploh ni več dihal.

Tako so se tekme nadaljevale in Lung Yen je bil ves prepoten, ko je glas v zvočniku napovedal konec, ker je videl v premoznih tekmovalcih svojega sina. Dihal je zanje in jim krčevito stisnjenih pesti želel zmagati, nazadnje pa je bil tako truden, ko da je sam vedno znova teklet okrog arene.

»Končano je,« je rekel sosed in vstal. Lung Yen je iztegnil od dolgega sedenja premle noge in se potepal po njih. »Vaš zavitek — stari gospod,« je zaklicala neka žena in prinesla darilo za njim. Postal je bil tako nestrpen, da bi našel sina, da je bil pozabil v papir zaviti dragoceni, nenadomestljivi vozček. Znova je stisnil zavitek k sebi, se zahvalil ženi in se jel pririvati med množico po stopnicah navzdol. Papir je bil že ves raztrgan in ni bil več videti tako eleganten kakor prej, toda ko se je Lung Yen dotaknil dragocenega predmeta, ko ga je pritisnil na prsi, sta ga vendarle spet prevzela ponos in veselje. Neodločen je stal nekaj časa med množico, potlej pa je obotavljajoč se naddljeval svojo pot, kajti napočil je bil trenutek, da bi med drugimi dečki poiskal sina. Že je bilo bolj prazno in temnejše in na mnogih mestih hkrati so zadonele trobente.

Veseli se je z množico, ko je dolgin, suhec zmagal. Yenov sosed je postal pozoren, ko je spoznal, da sedi pokraj strokovnjaka. Ko so se naslednji tekači pripravili na tek, je zažvenketal z denarjem v žepu in vprašal: »Na koga hočete stávit?« Lung Yen si je natanko ogledal vseh šest dečkov. »Dokler ne začne teči, se ne morem odločiti,« je odgovoril preudarno, čeprav ga je zelo mikalo, da bi stavil in dobil denar. Njegova gotovina je bila skopnela, ko da jo je pobralo sonce. Sedemdeset centov in napitnino je bil še dolžan v krčmi, in v platneni vrečici je imel samo še štiriindemdeset centov. »Ko bodo že tekli, bo prepozno,« je dejal sosed. Lung Yen je še enkrat s pogledom premeril tekače. Bilo je težko na tako veliko daljavo presoditi njihove sposobnosti.

»Tretji,« je rekel.

»Koliko?« je vprašal sosed. Lung Yen je bil presenečen, ko je slišal svoj odgovor:

»Dva mala srebrna novčiča.«

Medtem so tekači startali in Lung Yen si je globoko oddahnil, videč da je tretji prehitel prva dva. Tekel je enakomerno in lahko